

**KIERUNKI DZIAŁANIA
INSPEKCJI TRANSPORTU DROGOWEGO
w roku 2024**

AKCEPTUJĘ

ZATWIERDZAM

Minister Infrastruktury

Spis treści

I.	Wstęp	4
II.	Cele	6
	1. Ochrona polskiego rynku transportowego	6
	2. Poprawa rozwoju ekonomicznego i regulacja sektora transportowego	7
	3. Poprawa bezpieczeństwa ruchu drogowego	8
	4. Poprawa jakości świadczonych usług w transporcie drogowym	10
	5. Poprawa stanu infrastruktury drogowej	10
	6. Poprawa warunków pracy kierowców	11
	7. Ochrona środowiska naturalnego	11
	8. Ugruntowanie pozytywnego wizerunku Inspekcji Transportu Drogowego jako specjalistycznej jednostki kontrolnej	11
III.	Główne kierunki działania	12
	1. Działania w obszarze zapewnienia uczciwej konkurencji w przewozach drogowych.	12
	2. Prowadzenie działań kontrolnych w celu zapewnienia przestrzegania przez przewoźników postanowień umów dwustronnych w zakresie międzynarodowego transportu drogowego.	15
	3. Poprawa bezpieczeństwa w przewozach osób oraz zwalczanie nieuczciwej konkurencji, w szczególności na rynku przewozów regularnych, okazjonalnych i przewozów taksówkami.....	16
	4. Poprawa przestrzegania przez kierowców i przewoźników przepisów dotyczących maksymalnych norm prowadzenia pojazdów, minimalnych przerw i okresów odpoczynku jako element socjalnej i uczciwej konkurencji.....	17
	5. Przeciwdziałanie procesowi degradacji dróg.	18
	6. Kontynuowanie prac nad stworzeniem spójnego, sprawnego i jednolitego systemu nadzoru nad ruchem drogowym oraz dalsza jego rozbudowa i udoskonalanie.	20
	7. Zapewnienie kontroli w ramach Systemu Poboru Opłaty Elektronicznej KAS.	24
	8. Krajowy Rejestr Elektroniczny Przedsiębiorców Transportu Drogowego.	25
IV.	Działania w pozostałych obszarach.	27
	1. W zakresie prowadzonych kontroli na drogach.	27
	2. W zakresie prowadzonych kontroli w przedsiębiorstwach.	29
	3. W zakresie wykorzystania wyników kontroli przeprowadzonych na drogach i w przedsiębiorstwach.	29
	4. W zakresie innych kompetencji przypisanych Inspekcji Transportu Drogowego.....	30
	5. W zakresie organizacji struktur Inspekcji Transportu Drogowego.....	31
	6. W zakresie współdziałania z innymi organami kontrolnymi oraz środowiskiem transportowym.....	31
	7. Współpraca dotycząca kontroli w związku z członkostwem Polski w Unii Europejskiej, członkostwem Inspekcji Transportu Drogowego w Europejskiej Kontroli Drogowej (Euro Contrôle Route – ECR) oraz współpracy z innymi państwami.	32

8. Podejmowanie działań informacyjno – promocyjnych zmierzających do ugruntowania pozytywnego wizerunku Inspekcji Transportu Drogowego jako specjalistycznej jednostki kontrolnej.	38
9. Realizacja projektu „Wzmocnienie potencjału Inspekcji Transportu Drogowego”.	41

I. Wstęp

Dwadzieścia jeden lat temu pierwsze patrole Inspekcji Transportu Drogowego, zwanej dalej także „Inspekcją” lub „ITD”, wyjechały na polskie drogi i od tego czasu nieprzerwanie inspektorzy ITD dbają o bezpieczeństwo w ruchu i transporcie drogowym. W 2022 r. przypadał uroczysty jubileusz 20-lecia działalności kontrolnej Inspekcji Transportu Drogowego. Główny Inspektor Transportu Drogowego podczas tej uroczystości przypomniał historię powołania do życia Inspekcji Transportu Drogowego i podkreślił w poniższych słowach, że wprowadzenie do systemu zarządzania bezpieczeństwem ruchu drogowego Inspekcji Transportu Drogowego było przemyślanym i celowym działaniem - „*Polska musiała zapewnić instytucjonalny i profesjonalny nadzór nad transportem drogowym. Był to oczywiście wymóg akcesyjny, ale była to też konieczność wynikająca z analizy poziomu bezpieczeństwa na drogach i negatywnej oceny, jaką wówczas wystawiano branży transportowej, której daleko było do spełnienia europejskich standardów*”. *Pojawiła się nowa służba o wąskiej specjalizacji, a to oznaczało wysoką jakość prowadzonych kontroli i pewność, że jeśli kierowca lub przewoźnik narusza normy – zostaną one wykryte*”.

Inspekcja Transportu Drogowego została powołana mocą ustawy z dnia 6 września 2001 r. o transporcie drogowym (Dz. U. z 2022 r. poz. 2201, z późn. zm.) zwaną dalej u.t.d., natomiast 1 października 2002 r. 80 inspektorów, po półrocznym szkoleniu, rozpoczęło pierwsze działania kontrolne. W ciągu 21 lat swojej działalności (dane do 31 grudnia 2023 r.) inspektorzy ITD skontrolowali ponad 3 miliony 737 tysięcy pojazdów, wydali ponad 495,3 tysięcy decyzji administracyjnych nakładających kary na przewoźników na podstawie u.t.d. oraz stwierdzili ponad 45 tys. naruszeń na podstawie ustawy z dnia 19 sierpnia 2011 r. o przewozie towarów niebezpiecznych (Dz. U. z 2022 r. poz. 2147 oraz z 2023 r. poz. 1123). Inspektorzy przeprowadzili ok. 563 tys. kontroli przewozu osób, ponad 366,6 tys. kontroli masy pojazdów, ponad 331 tys. kontroli pojazdów przewożących towary niebezpieczne, prawie 72,8 tysięcy kontroli przewozu odpadów, a ponad 46,9 tys. to kontrole przewozu zwierząt. Ponadto inspektorzy nałożyli również ponad 557,4 tys. mandatów na kierowców na podstawie u.t.d. oraz ponad 398,7 tysięcy mandatów za nieprzestrzeganie przepisów ustawy z dnia 20 czerwca 1997 r. Prawo o ruchu drogowym (Dz. U. z 2023 r. poz. 1047, z późn. zm.), zwanej dalej p.r.d. Jednocześnie inspektorzy transportu drogowego zatrzymali ponad 256,5 tys. dowodów rejestracyjnych niesprawnych pojazdów. Inspekcja Transportu Drogowego przeprowadziła również 33 856 kontroli w siedzibach przedsiębiorstw transportu drogowego, podczas których skontrolowano blisko 21,54 mln dni pracy kierowców. Najczęściej ujawniane naruszenia, zarówno podczas kontroli drogowych, jak i w siedzibach przedsiębiorców, dotyczą nieprzestrzegania przez kierowców przepisów w zakresie czasu prowadzenia pojazdów, obowiązkowych przerw i odpoczynków, a także związane są z nieprawidłowym używaniem urządzeń rejestrujących. Celem poprawy stanu infrastruktury drogowej, a także poprawy konkurencji oraz bezpieczeństwa ruchu drogowego inspektorzy ważyli również pojazdy ciężarowe. W okresie od 2005 r. do 30 listopada 2023 r. inspektorzy zważyli ok. 366,6 tys. pojazdów, wydając ponad 48,8 tysięcy decyzji o nałożeniu kar pieniężnych za naruszenia przepisów w tym zakresie. Wieloletnia praca i zaangażowanie pracowników Inspekcji Transportu Drogowego, a w szczególności inspektorów transportu drogowego, przyczyniły się i nadal przyczyniają się do poprawy bezpieczeństwa na polskich drogach oraz zwalczania szarej strefy w przewozach.

W 2023 r. Główny Inspektor Transportu Drogowego zakończył realizację jednego z największych w historii Inspekcji Transportu Drogowego projektów wzmocnienia potencjału kontrolnego formacji „*Wzmocnienie potencjału Inspekcji Transportu Drogowego*” dofinansowanego ze środków Unii Europejskiej w ramach działania 3.1.: Rozwój drogowej i lotniczej sieci TEN-T, III osi priorytetowej: Rozwój sieci drogowej TEN-T

i transportu multimodalnego Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko 2014 – 2020 (budżet projektu: ok. 66,7 mln zł, wartość dofinansowania z UE: ok. 56,7 mln zł). Głównym celem projektu jest poprawa bezpieczeństwa ruchu drogowego poprzez zwiększenie efektywności działań kontrolnych ITD, w związku z zakupem nowoczesnego sprzętu i pojazdów wraz z wyposażeniem. 74 furgony wraz z zabudową i specjalistycznym wyposażeniem, 16 mobilnych jednostek diagnostycznych oraz 64 specjalistyczne zestawy do kontroli pojazdów i tachografów zostały przekazane do wszystkich Wojewódzkich Inspektoratów Transportu Drogowego zwanych dalej „WITD”. Zakupione w ramach projektu środki trwałe służą zwiększeniu efektywności działań Inspekcji Transportu Drogowego w zakresie zapewnienia bezpieczeństwa na polskich drogach, jak również zasad uczciwej konkurencji w przewozach drogowych oraz eliminowania z ruchu niesprawnych technicznie i przeładowanych pojazdów.

Ponadto w 2023 r. roku pracownicy GITD zaangażowani byli w prace Społecznej Rady Konsultacyjnej, która działa przy Głównym Inspektorze Transportu Drogowego. Pracownicy GITD biorą udział w spotkaniach dotyczących wypracowania form i metod pomocy polskim przewoźnikom drogowym za granicą, jak również zagranicznym służbom kontrolnym. Cykliczna organizacja posiedzeń umożliwia wymianę doświadczeń między przedstawicielami strony społecznej w zakresie funkcjonowania rynku transportowego w Polsce, a także jest miejscem dyskusji o zmianach w przepisach prawnych dotyczących transportu drogowego. Wychodząc naprzeciw oczekiwaniom strony społecznej pracownicy GITD na bieżąco zapewniają przewoźnikom dostęp do informacji, przekazując raporty o sytuacji na granicach, zawierające informacje otrzymywane z Komisji Europejskiej oraz komunikaty poświęcone informacjom transportowym. W tym celu, pracownicy GITD nawiązali również kontakty z właściwymi placówkami dyplomatycznymi oraz monitorowali publikacje krajowych i międzynarodowych stron rządowych, w tym Komisji Europejskiej. Należy podkreślić, że w ramach kontaktów z przedstawicielami zagranicznych służb kontrolnych oraz placówek dyplomatycznych podejmowano interwencje dotyczące m.in. dokumentów wydawanych kierowcom z Ukrainy oraz restrykcji wprowadzonych przez poszczególne kraje. Organizacja posiedzeń Społecznej Rady Konsultacyjnej pozwala na uwzględnienie przedstawianych przez stronę społeczną problemów i wizji zmian rynku transportu drogowego w Rzeczypospolitej Polskiej. W 2024 roku planowana jest kontynuacja współpracy z organizacjami i stowarzyszeniami zrzeszającymi przewoźników drogowych przez organizowanie cyklicznych spotkań w ramach SRK.

Ustawą z dnia 26 stycznia 2022 r. o zmianie ustawy o transporcie drogowym, ustawy o czasie pracy kierowców oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 209) wprowadzono pierwszą część przepisów dostosowujących prawo krajowe do tzw. Pakietu Mobilności I.

Przedmiotowa ustawa, która weszła w życie z dniem 1 marca 2022 r., wprowadziła:

- rozszerzenie zakresu istniejących wymogów dotyczących egzekwowania przepisów regulujących normy czasu pracy i odpoczynku o kontrolę przestrzegania przepisów o czasie pracy,
- rozszerzenie współpracy i wymiany informacji między organami kontrolnymi państw członkowskich, a także rozszerzenie wykorzystania krajowych systemów oceny ryzyka,
- rozszerzenie wymogów dotyczących dostępu do zawodu przewoźnika drogowego w odniesieniu do przewoźników wykorzystujących w transporcie międzynarodowym rzeczy pojazdy silnikowe lub zespoły pojazdów, które są przeznaczone wyłącznie do przewozu rzeczy i których dopuszczalna masa całkowita przekracza 2,5 tony, ale nie przekracza 3,5 tony.

Z dniem 19 sierpnia br. weszła w życie ustawa z dnia 28 lipca 2023 r. o delegowaniu kierowców w transporcie drogowym (Dz. U. poz. 1523). Ustawa wdrożyła do polskiego

porządku prawnego przepisy szczególne dotyczące delegowania kierowców określone w dyrektywie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2020/1057 z dnia 15 lipca 2020 r. ustanawiającej przepisy szczególne w odniesieniu do dyrektywy 96/71/WE i dyrektywy 2014/67/UE dotyczące delegowania kierowców w sektorze transportu drogowego oraz zmieniającej dyrektywę 2006/22/WE w odniesieniu do wymogów w zakresie egzekwowania przepisów oraz rozporządzenie (UE) nr 1024/2012. Ustawa określa zasady delegowania kierowców w transporcie drogowym przez przewoźników drogowych z państw członkowskich i państw trzecich spoza UE, wskazując obowiązki ww. przewoźników drogowych i delegowanych przez nich kierowców. Dodatkowo w ustawie określono system kontroli delegowania kierowców, który obejmuje:

- kontrolę drogową – wykonywaną przez inspektorów Inspekcji Transportu Drogowego;
- kontrolę prawidłowości delegowania oraz warunków zatrudnienia kierowców delegowanych na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej – wykonywaną przez inspektorów Państwowej Inspekcji Pracy.

W przedmiotowej ustawie uregulowano także sankcje za naruszenia obowiązków lub warunków delegowania kierowców, zarówno dla kierowcy jak i przewoźnika drogowego delegującego kierowcę na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej i z jej terytorium. Organy Inspekcji Transportu Drogowego zostały wskazane jako właściwe do nakładania kary pieniężnej w drodze decyzji administracyjnej na przewoźnika drogowego za ww. naruszenia, zaś inspektorzy ITD zostali w ustawie upoważnieni do nakładania i pobierania grzywny w drodze mandatu karnego za naruszenia popełnione przez kierowcę. Ponadto w ustawie określono zasady współpracy między Inspekcją Transportu Drogowego oraz Państwową Inspekcją Pracy w zakresie delegowania kierowców na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej oraz realizacji obowiązków informacyjnych poszczególnych służb kontrolnych. Ustawa reguluje także kwestie współpracy z właściwymi organami innych państw członkowskich, dotyczącej delegowania kierowców, a także zasady postępowania w sprawach dotyczących wniosków o powiadomienie o decyzji w sprawie nałożenia na przewoźnika drogowego delegującego kierowcę, na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej i z jej terytorium, administracyjnej kary pieniężnej lub grzywny administracyjnej oraz o egzekucję takiej kary lub grzywny.

II. Cele

Wyznaczając kierunki działania Inspekcji Transportu Drogowego na rok 2024, Główny Inspektor Transportu Drogowego ma na celu:

1. Ochronę polskiego rynku transportowego poprzez:

- kontrolę dokumentów wymaganych na podstawie u.t.d., międzynarodowych umów dwustronnych oraz prawa Unii Europejskiej,
- podejmowanie działań ukierunkowanych na kontrolę zezwoleń wymaganych w umowach międzynarodowych, w tym także kontrolę postanowień umowy między Unią Europejską a Rządem Ukrainy o przewozach drogowych, zawartej w Lyonie dnia 29 czerwca 2022 r.,
- kontrolę dokumentów w zakresie dopuszczalności wykonywania przewozów drogowych przez przedsiębiorcę zagranicznego lub pojazdem zarejestrowanym za granicą, bez zezwolenia na przewóz kabotażowy,
- kontrolę przewoźników z uwzględnieniem zrównoważonego udziału kontroli przewoźników krajowych i zagranicznych,

2. Poprawę rozwoju ekonomicznego i regulację sektora transportowego poprzez:

- regulację sektora transportowego poprzez sprawne prowadzenie postępowań administracyjnych związanych z wydawaniem uprawnień w międzynarodowym transporcie drogowym (skrócenie czasu prowadzenia postępowań w sprawie wydawania dokumentów do najkrótszego możliwego terminu),
- szczegółową weryfikację – w toku postępowania administracyjnego – oświadczeń i kopii dokumentów przedkładanych przez przedsiębiorców, w tym w zakresie bazy eksploatacyjnej, spełniania warunków zdolności finansowej oraz wyznaczania zarządzającego transportem,
- badanie przesłanek, prowadzenie postępowań i nakładanie sankcji w stosunku do innych podmiotów wykonujących czynności związane z przewozem drogowym, wymienionych w art. 92a ust. 11 u.t.d, jeżeli wiedzieli oni lub w świetle wszystkich istotnych okoliczności, powinni byli wiedzieć, że zleczone przez nich usługi transportowe wiążą się z powstaniem naruszenia,
- weryfikację ważnych świadectw kierowcy w trybie art. 32f u.t.d.,
- kontrolę przestrzegania warunków wykonywania transportu drogowego oraz przewozu na potrzeby własne, określonych w licencjach, zezwoleniach i zaświadczeniach, w tym kontrolę wymaganych uprawnień dostępu do rynku przewoźników wykonujących międzynarodowy transport drogowy rzeczy pojazdami o dmc powyżej 2,5 t i nieprzekraczającej 3,5 t,
- kontrolę przedsiębiorców w zakresie przestrzegania przez nich regulacji dotyczących dostępu do rynku, w szczególności w zakresie realizacji wymogu posiadania bazy eksploatacyjnej, wymaganych kompetencji zawodowych oraz odpowiedniej zdolności finansowej,
- zwalczanie i przeciwdziałanie przypadkom nieuczciwej konkurencji, w szczególności poprzez przeprowadzanie kontroli pojazdów o dmc nieprzekraczającej 3,5 t, realizujących przewozy rzeczy z przekroczeniem dopuszczalnej ładowności,
- prowadzenie postępowań administracyjnych w zakresie spełniania wymogu dobrej reputacji w stosunku do członków organów zarządzających osób prawnych, osób zarządzających spółką jawną, komandytową lub komandytowo-akcyjną, osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą, zarządzających transportem lub osób fizycznych, o których mowa w art. 7c u.t.d., a także w stosunku do przedsiębiorców, zarządzających transportem lub osób fizycznych, o których mowa w art. 7c ww. ustawy oraz wydawanie decyzji administracyjnych orzekających o utracie dobrej reputacji bądź o uznaniu dobrej reputacji za nienaruszoną,
- prowadzenie kontroli przez WITD w organach samorządu terytorialnego, w ramach nadzoru nad prawidłowością wydawania licencji i zezwoleń w krajowym transporcie drogowym,
- kontrolę przestrzegania przepisów ustawy z dnia 9 marca 2017 r. o systemie monitorowania drogowego i kolejowego przewozu towarów oraz obrotu paliwami opałowymi (Dz. U. z 2023 r. poz. 104),
- prowadzenie Krajowego Rejestru Przedsiębiorców Transportu Drogowego w zakresie przewoźników drogowych posiadających zezwolenie na wykonywanie transportu drogowego wydanych przez starostów; ww. rejestr pozwala na uzyskanie niezbędnych informacji o potrzebie weryfikacji dobrej reputacji wobec przewoźników i zarządzających transportem,

- udzielanie właściwym organom Państw Członkowskich informacji w sprawie naruszeń przepisów zgodnie z art. 12 rozporządzenia (WE) nr 1072/2009 lub art. 22 i art. 23 rozporządzenia (WE) nr 1073/2009 zgromadzonych w Krajowym Rejestrze Elektronicznym Przedsiębiorców Transportu Drogowego,
- kontrole pośredników przy przewozie rzeczy (spedytorów), nadawców, odbiorców, podwykonawców w zakresie zlecenia przewozu drogowego podmiotowi nieposiadającemu uprawnienia do wykonywania przewozu drogowego, w szczególności uprawnień wymaganych odpowiednio do rodzaju wykonywanego przewozu.

3. Poprawę bezpieczeństwa ruchu drogowego poprzez:

- rozwój oraz utrzymanie systemu automatycznego nadzoru nad ruchem drogowym w ramach uprawnień przyznanych Inspekcji Transportu Drogowego w przepisach p.r.d,
- kontrolę kierujących pojazdami pod kątem ewentualnych manipulacji w tachografach, skutkującą możliwością zatrzymania prawa jazdy w trybie art. 135a ust. 1 pkt 2a) p.r.d,
- kontrolę kierujących pojazdami, w tym w szczególnych przypadkach samochodami osobowymi, gdy zachodzi uzasadnione podejrzenie, że kierują pojazdem w stanie nietrzeźwości lub w stanie po użyciu alkoholu albo środka działającego podobnie do alkoholu,
- kontrolę kierujących (również kierujących samochodami osobowymi, którzy rażąco naruszyli przepisy o ruchu drogowym lub spowodowali zagrożenie bezpieczeństwa),
- kontrolę przestrzegania przepisów dotyczących czasu prowadzenia pojazdu, przerw i odpoczynków kierowcy – w transporcie pozawspólnotowym na podstawie umowy AETR, w transporcie wewnątrzspólnotowym – zgodnie z przepisami rozporządzeń WE,
- kontrolę przewozu drogowego towarów niebezpiecznych zgodnie z przepisami ustawy z dnia 19 sierpnia 2011 r. o przewozie towarów niebezpiecznych oraz umowy dotyczącej międzynarodowego przewozu drogowego towarów niebezpiecznych (ADR), sporządzonej w Genewie z dnia 30 września 1957 r. (Dz. U. z 2023 r. poz. 891),
- przeprowadzanie oceny ryzyka na poziomie wojewódzkim w zakresie oceny działalności uczestników przewozu towarów niebezpiecznych i przygotowanie zbiorczego zestawienia przez GITD celem przekazania do ministra właściwego ds. transportu,
- przeprowadzanie oceny zgodności bezpieczeństwa działalności uczestników przewozu drogowego towarów niebezpiecznych na podstawie weryfikacji m.in. rocznych sprawozdań uczestników przewozu drogowego towarów niebezpiecznych oraz informacji o poważnych wypadkach lub awarii w przewozie towarów niebezpiecznych,
- analizę informacji zgromadzonych na podstawie przeprowadzonych kontroli drogowych oraz kontroli w siedzibach przedsiębiorców,
- kontrolę dokumentów uprawniających do prowadzenia pojazdów, zgodnie z przepisami u.t.d.,
- egzekwowanie od kierowców i przedsiębiorców osobiście wykonujących przewozy obowiązku przestrzegania przepisów ustawy p.r.d., w szczególności w ramach kontroli z wykorzystaniem wideorejestratorów,

- współpracę z Policją w zakresie udzielania pomocy organom prowadzącym postępowania w sprawach wypadków drogowych i katastrof celem ustalenia ich przyczyn,
- kontrolę przestrzegania przepisów o dopuszczalnych parametrach pojazdu,
- kontrolę przestrzegania przepisów dotyczących budowy, instalacji, użytkowania, sprawdzania i kontrolowania urządzeń rejestrujących stosowanych w transporcie drogowym w celu weryfikacji zgodności z rozporządzeniem 561/2006 (WE), dyrektywą 2002/15/WE Parlamentu Europejskiego i Rady i dyrektywą Rady 92/6/EWG – w transporcie pozawspólnotowym na podstawie Umowy AETR, w transporcie wewnątrzspólnotowym – zgodnie z przepisami rozporządzenia 2014/165 UE,
- kontrolę podmiotów wykonujących pilotaż pojazdów nienormatywnych podczas wykonywanych przewozów drogowych,
- realizowanie działań wynikających z dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/47/UE z dnia 3 kwietnia 2014 r. w sprawie drogowej kontroli technicznej dotyczącej zdolności do ruchu drogowego pojazdów użytkowych poruszających się w Unii oraz uchylającej dyrektywę 2000/30/WE (Dz. Urz. UE L 127 z 29.4.2014, z późn. zm.), wdrożonej ustawą z dnia 13 czerwca 2019 r. o zmianie ustawy Prawo o ruchu drogowym oraz ustawy o transporcie drogowym (Dz. U. z 2019 r. poz. 1466), a także rozporządzenia wykonawczego Komisji (UE) 2017/2205 z dnia 29 listopada 2017 r. w sprawie szczegółowych zasad dotyczących procedur zgłaszania pojazdów użytkowych wykazujących poważne lub niebezpieczne usterki stwierdzone podczas drogowej kontroli technicznej (Dz. Urz. UE L 314 z 30.11.2017, str. 3), wdrożonego ustawą z dnia 25 lutego 2021 r. o zmianie ustawy o transporcie drogowym (Dz. U. z 2021 r. poz. 674), w szczególności w zakresie:
  - realizacji zadań punktu kontaktowego do wymiany informacji między państwami członkowskimi w zakresie wstępnych i szczegółowych drogowych kontroli technicznych pojazdów, podczas których zostały stwierdzone usterki zagrażające bezpieczeństwu ruchu drogowego lub naruszające wymagania ochrony środowiska;
  - przekazywania i odbierania informacji przy użyciu systemu wymiany komunikatów – systemu RSI;
  - planowania i realizacji wstępnych i szczegółowych drogowych kontroli technicznych pojazdów kategorii M₂, M₃, N₂ i N₃, przyczep kategorii O₃ i O₄, oraz ciągników kołowych kategorii T_{1b}, T_{2b}, T_{3b}, T_{4.1b}, T_{4.2b}, T_{4.3b} i T₅;
  - identyfikacji podmiotów wykonujących przewóz drogowy o wysokim współczynniku ryzyka występowania naruszeń dotyczących stanu technicznego pojazdów kategorii M₂, M₃, N₂ i N₃ i przyczep kategorii O₃ i O₄ oraz przeprowadzania oceny ryzyka podmiotów wykonujących przewóz drogowy w zakresie występowania naruszeń dotyczących stanu technicznego zgodnie z rozporządzeniem Ministra Infrastruktury z dnia 24 marca 2023 r. w sprawie systemu oceny ryzyka podmiotów wykonujących przewóz drogowy (Dz. U. poz. 626);
  - zapewnienia uczestnictwa Inspekcji, co najmniej raz w roku, w skoordynowanych z właściwymi organami kontrolnymi innego państwa członkowskiego UE wstępnych lub szczegółowych drogowych kontrolach technicznych pojazdów kategorii M₂, M₃, N₂ i N₃, przyczep

kategori O₃ i O₄, oraz ciągników kołowych kategorii T_{1b}, T_{2b}, T_{3b}, T_{4.1b}, T_{4.2b}, T_{4.3b} i T₅.

4. Poprawę jakości świadczonych usług w transporcie drogowym poprzez:

- kontrolę spełniania przez przedsiębiorców wykonujących transport drogowy wymogów określonych przepisami u.t.d. oraz przepisami rozporządzeń wspólnotowych regulujących dostęp do rynku usług transportowych, w szczególności dotyczących spełniania przez przedsiębiorców warunków potrzebnych do uzyskania uprawnień w zakresie krajowych i międzynarodowych zarobkowych przewozów drogowych osób i rzeczy,
- kontrolę przestrzegania przepisów określonych w umowie o międzynarodowych przewozach szybko psujących się artykułów żywnościowych i o specjalnych środkach transportu do tych przewozów (ATP) przyjętej w Genewie dnia 1 września 1970 r. (Dz. U. z 2022 r. poz. 1824) oraz w przepisach krajowych dotyczących przewozu żywności,
- kontrolę warunków przewozu zwierząt określonych w ustawie z dnia o ochronie zwierząt,
- kontrolę transportu produktów roślinnych objętych nadzorem fitosanitarnym,
- podejmowanie działań w zakresie przewozu osób, wymierzonych w „szarą strefę” i zwalczanie nieuczciwej konkurencji w przewozach „taxi”.

5. Poprawę stanu infrastruktury drogowej poprzez:

- objęcie szczególnym nadzorem kontrolnym wyznaczonych odcinków dróg w ramach systemu elektronicznego poboru opłat drogowych, w celu uszczelnienia poboru ww. należności stanowiących przychód Krajowego Funduszu Drogowego, przeznaczonego na budowę i przebudowę dróg krajowych,
- prowadzenie postępowań administracyjnych zmierzających do zastosowania sankcji w związku ze stwierdzeniem naruszenia obowiązku uiszczenia opłaty elektronicznej oraz w przypadku nieuiszczenia kary pieniężnej w ustawowo przewidzianym terminie, egzekwowanie tych należności, które stanowią przychód Krajowego Funduszu Drogowego, przeznaczonego na budowę i przebudowę dróg krajowych,
- planowanie, organizowanie i realizowanie przez Wojewódzkich Inspektorów Transportu Drogowego kontroli dotyczących mas pojazdów lub zespołów pojazdów w taki sposób, aby obejmowały one w każdym roku kalendarzowym co najmniej 5% ogólnej liczby kontroli w zakresie przewozu drogowego,
- prowadzenie kontroli masy i nacisków osi z wykorzystaniem wag przenośnych do ważenia pojazdów w ruchu, zakupionych wraz z 74 pojazdami w ramach projektu „*Wzmocnienie potencjału Inspekcji Transportu Drogowego*”,
- kontrolę szczegółową stanu technicznego pojazdów, wpływającą na stan infrastruktury drogowej z użyciem mobilnych jednostek diagnostycznych zakupionych w ramach realizacji projektu „*Wzmocnienie potencjału Inspekcji Transportu Drogowego*”,
- kontrolę stosowania się przez przedsiębiorców i kierowców do określonych przepisami ograniczeń wymiarów, masy i nacisków osi pojazdów, a także kontrolę zezwoleń na przejazd pojazdów nienormatywnych,
- współpracę z zarządami dróg w celu przebudowy istniejących punktów, a także projektowania i budowy nowych bezpiecznych miejsc parkingowych

przeznaczonych do postoju pojazdów realizujących przewozy drogowe oraz umożliwiającących przeprowadzanie uprawnionym organom kontroli drogowych pojazdów ciężarowych i autobusów,

- ochronę nawierzchni dróg publicznych przed ich degradacją, związaną z przejazdem pojazdów nienormatywnych, którymi wykonywany jest przewóz drogowy drewna.

6. Poprawę warunków pracy kierowców poprzez:

- kontrolę stanu technicznego pojazdów,
- kontrolę spełniania przez kierowców wymagań określonych przepisami u.t.d.,
- kontrolę przestrzegania przepisów dotyczących czasu prowadzenia pojazdu, przerw i okresów odpoczynku kierowców wykonujących przewozy drogowe rzeczy i osób,
- kontrolę przepisów w zakresie przestrzegania czasu pracy przez przedsiębiorców osobiście wykonujących przewozy drogowe oraz osoby niezatrudnione przez przedsiębiorcę, lecz osobiście wykonujące przewozy drogowe na jego rzecz,
- informowanie przewoźników i zatrudnianych przez nich kierowców na temat regulacji transportowych,
- kontrolę przepisów ustawy o delegowaniu kierowców w transporcie drogowym.

7. Ochronę środowiska naturalnego poprzez:

- kontrolę stanu technicznego pojazdów, z uwzględnieniem kontroli wycieków płynów eksploatacyjnych, a także prowadzeniem kontroli emisji spalin i zadymienia z wykorzystaniem dymomierzy, w szczególności będących na wyposażeniu 74 pojazdów zakupionych w ramach realizacji projektu „Wzmocnienie potencjału Inspekcji Transportu Drogowego”, a także mobilnych jednostek diagnostycznych,
- planowanie i organizowanie kontroli technicznych pojazdów kategorii M₂, M₃, N₂ i N₃ i przyczep kategorii O₃ i O₄ w taki sposób, aby liczba tych kontroli obejmowała co najmniej 5% łącznej liczby takich pojazdów zarejestrowanych na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej,
- prowadzenie działań kontrolnych zmierzających do wycofania z ruchu drogowego pojazdów niesprawnych technicznie, nieprawidłowo oznakowanych i wyposażonych oraz nadmiernie zanieczyszczających środowisko,
- kontrolę szczegółowych warunków przewozu drogowego towarów niebezpiecznych,
- kontrolę przemieszczania odpadów, w tym w szczególności przemieszczania odpadów w ruchu międzynarodowym zgodnie z przepisami ustawy z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach (Dz. U. z 2023 r. poz. 1587, z późn. zm.), ustawy z dnia 29 czerwca 2007 r. o międzynarodowym obrocie odpadami (Dz. U. z 2023 r. poz. 1890) oraz innymi przepisami międzynarodowymi,
- kontrolę rodzaju paliwa stosowanego w pojazdach mechanicznych.

8. Ugruntowanie pozytywnego wizerunku Inspekcji Transportu Drogowego, jako specjalistycznej jednostki kontrolnej poprzez:

- przygotowanie dla Komisji Europejskiej sprawozdania określonego w u.t.d. w zakresie danych dotyczących kontroli przewozu drogowego towarów

niebezpiecznych zgodnie z Dyrektywą Rady 95/50/WE w sprawie ujednoczonych procedur kontroli drogowego transportu towarów niebezpiecznych. Przedmiotowe dane przekazywane są w związku z zadaniem nałożonym na Główny Inspektorat Transportu Drogowego w u.t.d., na podstawie danych z kontroli Inspekcji Transportu Drogowego oraz innych uprawnionych do kontroli organów,

- udział w projektach i inicjatywach Unii Europejskiej określonych w u.t.d. oraz działaniach w ramach ECR (szkolenia, warsztaty i wymiany międzynarodowe),
- współpracę z organizacjami i stowarzyszeniami zrzeszającymi przewoźników drogowych m.in. w ramach organizowanych spotkań SRK,
- organizowanie, udział i koordynowanie wizyt zagranicznych w Rzeczypospolitej Polskiej,
- udzielanie właściwym organom innego państwa niezbędnej pomocy i wyjaśnień w sytuacjach opisanych w u.t.d.,
- zapewnienie uczestnictwa, co najmniej sześć razy w roku, w skoordynowanych kontrolach drogowych, zgodnie z u.t.d.,
- zapewnienie uczestnictwa, co najmniej raz w roku, w skoordynowanych drogowych kontrolach technicznych pojazdów, zgodnie z u.t.d.,
- podejmowania działań w celu zapewnienia uczestnictwa ITD w skoordynowanych z właściwymi organami kontrolnymi innych państw kontrolach w przedsiębiorstwach podmiotów wykonujących przewozy drogowe, zgodnie z przepisami u.t.d.,
- zapewnienie uczestnictwa przedstawiciela GITD w Komitecie ds. Transportu Drogowego i w Forum do spraw tachografów działających przy Komisji Europejskiej, zgodnie z u.t.d.,
- nawiązywanie kontaktów bilateralnych w celu podjęcia perspektywicznej współpracy w ramach projektów twinningowych oraz TAIEX celem współdziałania na rzecz poprawy bezpieczeństwa drogowego, warunków pracy jak również zapewnienia uczciwej konkurencji w transporcie drogowym.

III. Główne kierunki działania

Działając na podstawie art. 54 ust. 2 u.t.d. oraz mając na uwadze skuteczne wykonywanie przez Inspekcję Transportu Drogowego swoich ustawowych zadań, ustala się następujące kierunki działania Inspekcji na rok 2024.

1. Działania w obszarze zapewnienia uczciwej konkurencji w przewozach drogowych.

W ramach zapewnienia uczciwej konkurencji w przewozach drogowych przewiduje się następujące działania o charakterze ogólnokrajowym:

- a) kontrolę przedsiębiorców w zakresie przestrzegania przez nich regulacji dotyczących dostępu do rynku, w szczególności dotyczących realizacji wymogu posiadania bazy transportowej wymaganych kompetencji zawodowych oraz odpowiedniej zdolności finansowej,

- b) podejmowanie przez inspektorów cyklicznych prób przeprowadzenia kontroli w stosunku do przedsiębiorców niepoddających się lub uniemożliwiających przeprowadzenie kontroli w siedzibach przedsiębiorstw,
- c) zwalczanie i przeciwdziałanie przypadkom nieuczciwej konkurencji, w szczególności poprzez przeprowadzanie kontroli pojazdów o dmc nieprzekraczającej 3,5 t, realizujących przewozy rzeczy z przekroczeniem dopuszczalnej ładowności,
- d) kontrolę przewoźników wykonujących międzynarodowy transport drogowy rzeczy pojazdami o dmc powyżej 2,5 t i nieprzekraczającymi 3,5 t pod kątem wymaganych uprawnień dostępu do rynku,
- e) kontrolę pojazdów wyposażonych w urządzenia rejestrujące pod kątem występowania niedozwolonych urządzeń i manipulacji tachografów,
- f) identyfikowanie i tworzenie warunków do eliminowania nieuprawnionych działań na rynku przewozów transportowych,
- g) zwalczanie nieuczciwej konkurencji w przewozach „taxi”, w szczególności poprzez podejmowanie działań wymierzonych w „szarą strefę”,
- h) kontrolę przestrzegania przepisów ustawy z dnia 9 marca 2017 r. o systemie monitorowania drogowego przewozu towarów,
- i) kontrolę przewoźników z uwzględnieniem zrównoważonego udziału kontroli przewoźników krajowych i zagranicznych, w tym kontroli przewozów kabotażowych pod kątem zgodności ich wykonywania z obowiązującymi przepisami prawa,
- j) prowadzenie przez WITD kontroli podmiotów wykonujących czynności związane z przewozem drogowym, wymienionych w art. 92a ust. 11 pkt 1 - 8 u. t. d. w zakresie zlecenia przewozu drogowego podmiotowi nieposiadającemu uprawnienia do wykonywania przewozu drogowego, w szczególności pod kątem kontroli uprawnień wymaganych odpowiednio do rodzaju wykonywanego przewozu,
- k) prowadzenie kontroli oraz sprawdzanie warunków i zasad dotyczących przewozów kabotażowych, określonych w rozporządzeniu Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1072/2009 z dnia 21 października 2009 r. dotyczącym wspólnych zasad dostępu do rynku międzynarodowych przewozów drogowych,
- l) utrzymanie i obsługa prowadzenia dalszych prac rozwojowych w zakresie funkcjonalności oraz usług do systemu teleinformatycznego Krajowego Rejestru Elektronicznego Przedsiębiorców Transportu Drogowego,
- m) prowadzenie działań, których celem będzie rozwój systemu informatycznego Elektronicznej Kontroli Zezwoleń („EKZ”) dla zapewnienia większej szczelności systemu kontroli zezwoleń, zwiększenia nadzoru nad wykonywaniem przewozów drogowych oraz ograniczaniem nieuczciwych praktyk na rynku transportowym,
- n) weryfikację dokumentów oraz oświadczeń składanych przez przedsiębiorców ubiegających się o wydanie zezwolenia na wykonywanie zawodu przewoźnika drogowego oraz licencji wspólnotowej, pod kątem spełnienia warunków wykonywania zawodu przewoźnika drogowego zgodnie z art. 3 rozporządzenia unijnego 1071/2009 w zakresie:

- **posiadania stałej i rzeczywistej siedziby** w przypadkach powtarzających się adresów siedzib przedsiębiorstw zgodnie z ogólnodostępnym Rejestrem Ważnych Decyzji Administracyjnych GITD,
- **bazy eksploatacyjnej** we współpracy z Powiatowymi Inspektoratami Nadzoru Budowlanego, Urzędami Gmin czy Miast w celu ustalenia:
  - czy miejsca parkingowe na wskazanej przez przedsiębiorcę działce dostosowane są do postoju pojazdów ciężarowych,
  - powierzchni przedmiotowej działki wykorzystywanej na miejsca postojowe,
  - czy możliwy jest postój pojazdów ciężarowych w liczbie wskazanej przez przedsiębiorcę.
- **osoby zarządzającej transportem** - weryfikacja rzeczywistego i ciągłego zarządzania operacjami transportowymi w przedsiębiorstwie na podstawie oświadczeń osoby zarządzających transportem (druków OC),
  - o) wystosowanie wezwań w trybie art. 83 u.t.d. oraz przeprowadzenie postępowań administracyjnych w przedmiocie cofnięcia uprawnień, w sytuacji, gdy przedsiębiorca przestał spełniać warunki do ich posiadania,
  - p) weryfikację – w toku postępowania administracyjnego – oświadczeń i kopii dokumentów przedkładanych przez przedsiębiorców ubiegających się o wydanie świadectwa kierowcy, w szczególności pod kątem wymagań wynikających z art. 39a u.t.d.,
  - q) weryfikację ważnych świadectw kierowcy w trybie art. 32f u.t.d.,
  - r) współpracę ze służbami kontrolnymi polskimi i zagranicznymi w zakresie uprawnień przewozowych oraz naruszeń przepisów,
  - s) prowadzenie postępowań administracyjnych w przedmiocie spełnienia wymogu dobrej reputacji, zgodnie z przepisami u.t.d.,
  - t) prowadzenie postępowań administracyjnych w zakresie wydania wobec naruszającego przepisy prawne odpowiedniej decyzji administracyjnej o:
    - stwierdzeniu niezdolności/przywróceniu zdolności zarządzającego transportem do kierowania operacjami transportowymi,
    - zawieszeniu lub cofnięciu zezwolenia na wykonywanie zawodu przewoźnika drogowego,
  - u) nakładanie kar pieniężnych w przypadku nieprzestrzegania przez przedsiębiorców lub osoby zarządzające transportem przepisu art. 95a u.t.d., w zakresie:
    - zwrotu blankietu licencji, zezwolenia na wykonywanie zawodu przewoźnika drogowego, świadectwa kierowcy lub wypisów z tych dokumentów,
    - zwrotu certyfikatu kompetencji zawodowych, w przypadku stwierdzenia niezdolności osoby fizycznej do kierowania operacjami transportowymi przedsiębiorstwa w charakterze zarządzającego transportem,
  - v) współpracę z Komisją Społeczną ds. podziału zezwoleń zagranicznych,
  - w) regulację sektora transportowego poprzez sprawne prowadzenie postępowań administracyjnych związanych z wydawaniem uprawnień w międzynarodowym transporcie drogowym, w tym skrócenie czasu prowadzenia postępowań w sprawie wydawania dokumentów,

- x) współpracę z WITD w zakresie wydawania certyfikatów potwierdzających spełnienie odpowiednich wymogów bezpieczeństwa lub warunków dopuszczenia do ruchu oraz formularzyjazd,
- y) zwalczanie nieuczciwej konkurencji ze strony podmiotów niemających uprawnień do wykonywania transportu drogowego osób lub rzeczy. Działania te będą polegać na prowadzeniu kontroli drogowych oraz kontroli działalności gospodarczej przedsiębiorców oraz prowadzeniu postępowań w przedmiocie nałożenia kar pieniężnych za naruszenia związane z brakiem takich uprawnień,
- z) podejmowanie działań ukierunkowanych na kontrolę zezwoleń wymaganych w umowach międzynarodowych, w tym także kontrolę przestrzegania postanowień umowy między Unią Europejską a Rządem Ukrainy o przewozach drogowych, zawartej w Lyonie dnia 29 czerwca 2022 r.

2. Prowadzenie działań kontrolnych w celu zapewnienia przestrzegania przez przewoźników postanowień umów dwustronnych w zakresie międzynarodowego transportu drogowego.

W celu zapobiegania przypadkom naruszania przepisów określonych w międzynarodowych umowach dotyczących transportu drogowego, przewiduje się podjęcie następujących działań:

- a) wykonywanie kontroli drogowych na międzynarodowych i krajowych szlakach drogowych, ze szczególnym uwzględnieniem kontroli wymagań dotyczących zezwoleń określonych w umowach międzynarodowych,
- b) współpracę z innymi organami kontrolnymi w zakresie kontroli wymagań dotyczących zezwoleń określonych w umowach międzynarodowych,
- c) podejmowanie działań kontrolnych na wniosek stowarzyszeń przewoźników i obywateli informujących o przypadkach łamania przepisów transportowych wynikających z umów międzynarodowych,
- d) aktywny udział w negocjowaniu nowych warunków wykonywania transportu na kierunkach wschodnich w oparciu o gromadzone i posiadane informacje o skali operacji transportowych i faktycznym wykorzystaniu zezwoleń zagranicznych wydanych przez Polskę,
- e) prowadzenie szkoleń wewnętrznych dla inspektorów transportu drogowego opartych na realnych przypadkach kontroli, w których wykryte zostały naruszenia związane z wykonywaniem przewozów międzynarodowych celem poprawienia skuteczności kontroli,
- f) wsparcie kontroli zezwoleń ministra właściwego ds. transportu przy wykorzystaniu systemu Elektronicznej Kontroli Zezwoleń.

Jednym z zasadniczych celów ITD jest ograniczanie nieuczciwych praktyk na polskim rynku transportowym poprzez m. in. ujawnianie i sankcjonowanie przypadków wielokrotnego wykorzystywania zezwoleń, o których mowa w art. 28 ust. 1 u.t.d., przez zagraniczne podmioty niemające siedziby w państwie członkowskim Unii Europejskiej, Konfederacji Szwajcarskiej lub państwie członkowskim Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu

(EFTA) – stronie umowy o Europejskim Obszarze Gospodarczym. Nieuczciwe postępowanie podmiotów zagranicznych niewątpliwie osłabia konkurencyjność polskiego transportu drogowego i budzi zdecydowany sprzeciw w środowisku polskich przewoźników.

Mając na uwadze powyższe okoliczności, wychodząc naprzeciw postulatom strony społecznej, GITD w 2016 r. zainicjował prace nad wytworzeniem systemu informatycznego dedykowanego do wsparcia procesu kontroli zezwoleń ministra właściwego ds. transportu. Efektem ww. prac jest utworzenie i wdrożenie produkcyjnej platformy Elektronicznej Kontroli Zezwoleń (dalej: „EKZ”).

Platforma EKZ jest aplikacją webową umożliwiającą automatyczne ewidencjonowanie danych dotyczących wykorzystania danego zezwolenia, tj. numeru zezwolenia oraz numeru rejestracyjnego pojazdu, w którym ww. dokument jest wykorzystywany w chwili przekraczania granicy RP bądź kontroli drogowej realizowanej przez uprawnioną służbę kontrolną. Innymi słowy – platforma ta pozwala na przypisanie numeru danego zezwolenia do numeru rejestracyjnego pojazdu zagranicznego oraz lokalizacji, w której taka kontrola się odbywa. Dzięki temu organy kontrolne zyskują możliwość weryfikacji historii zeskanowanych zezwoleń, jak również ich statusu.

W ramach "EKZ" GITD współpracuje z jednostkami Krajowej Administracji Skarbowej (dalej: jednostki KAS) oraz WITD.

W ramach rozwoju programu EKZ została stworzona m. in. funkcjonalność "Baza Wiedzy", w której sukcesywnie zamieszczane są protokoły z posiedzeń Komisji Mieszanych oraz umowy dwustronne dotyczące wykonywania międzynarodowych przewozów drogowych.

W dniu 1 marca 2021 r. GITD podpisał z KAS porozumienie w sprawie integracji Systemu Elektroniczna Kontrola Zezwoleń (EKZ) z Systemem Cyfrowa Granica (CG) i Systemem Elektronicznego Nadzoru Transportu (SENT) w celu zapewnienia zautomatyzowania procesu wymiany danych w postaci elektronicznej pomiędzy systemami przeznaczonymi do wsparcia procesów kontrolnych w przewozach drogowych.

Powyższe działania w sposób znaczący wpływają na szczelność systemu kontroli zezwoleń zagranicznych. Platforma EKZ umożliwia bowiem weryfikację historii skanowań danego zezwolenia, a to przyczynia się do ograniczenia praktyk polegających na wielokrotnym wykorzystywaniu ww. dokumentu przez zagranicznych przewoźników. Z tych względów dalszy rozwój platformy EKZ wydaje się niezbędny dla zapewnienia większej szczelności systemu kontroli zezwoleń, zwiększenia nadzoru nad wykonywaniem przewozów drogowych oraz ograniczenia nieuczciwych praktyk na rynku transportowym. Aktualnie trwają prace koncepcyjne nad integracją systemu EKZ z systemem SENT w związku z wejściem w życie od dnia 1 stycznia 2025 r. obowiązku rejestracji w SENT przez zagranicznych przewoźników drogowych każdego przewozu związanego z przekroczeniem granic RP.

3. Poprawa bezpieczeństwa w przewozach osób oraz zwalczanie nieuczciwej konkurencji, w szczególności na rynku przewozów regularnych, okazjonalnych i przewozów taksówkami.

W ramach poprawy bezpieczeństwa w przewozie drogowym osób oraz w zakresie zwalczania nieuczciwej konkurencji, przewiduje się następujące działania o charakterze ogólnokrajowym:

- a) wykonywanie przez WITD w ramach RPK minimum 13% z ogólnej liczby kontroli drogowych, w zakresie transportu drogowego osób,

- b) prowadzenie akcji kontrolnych w aglomeracjach miejskich na terenie województw dotyczących przewozów osób w krajowym transporcie drogowym osobami pojazdami przystosowanymi konstrukcyjnie do przewozu nie więcej niż 9 osób łącznie z kierowcą, z uwzględnieniem przestrzegania przepisów określonych w art. 18 ust. 5 u.t.d. w wymiarze minimum 3% ogólnej liczby kontroli,
- c) kontrole autobusów komunikacji regularnej i przewozów okazjonalnych ze szczególnym ukierunkowaniem na kontrolę stanu technicznego pojazdów oraz kierowców w zakresie stanu trzeźwości i przestrzegania przepisów o czasie prowadzenia pojazdów,
- d) prowadzenie nadzoru nad obowiązkami wprowadzonymi ustawą z dnia 16 maja 2019 r. o zmianie ustawy o transporcie drogowym oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 1180 oraz z 2020 r. poz. 568 i 1747), w tym w zakresie przestrzegania obowiązku uzyskania licencji upoważniającej do wykonywania transportu drogowego w zakresie pośrednictwa przy przewozie osób przez wszystkich pośredniczących przy przewozie osób,
- e) prowadzenie wykazu wszystkich przedsiębiorców prowadzących działalność gospodarczą w zakresie pośrednictwa przy przewozie osób,
- f) prowadzenie ogólnokrajowej akcji kontrolnej, przy współpracy wszystkich wojewódzkich inspektoratów transportu drogowego pod nazwą „Bezpieczny Autokar” polegającej na wzmożonej kontroli autobusów przewożących turystów w miesiącach zimowych (ferie) i letnich (wakacje) oraz akcji informacyjnej skierowanej do kierowców i pasażerów autobusów,
- g) przeprowadzanie akcji pod nazwą „Bezpieczna droga do szkoły” w zakresie kontroli regularnych przewozów dzieci do szkół, ze szczególnym uwzględnieniem przestrzegania przepisów o czasie pracy oraz spełnienia wymagań w zakresie kwalifikacji kierowców, a także stanu technicznego pojazdów,
- h) prowadzenie kontroli skierowanych na eliminowanie nieuczciwej konkurencji ze szczególnym uwzględnieniem uprawnień nadanych art. 69 ust. 1a u.t.d., w zakresie kontroli przewozów regularnych osób oraz przewozów wykonywanych taksówkami,
- i) nadzór kontroli Wojewódzkich Inspektoratów Transportu Drogowego w organach administracji samorządowej w zakresie wydawania licencji i zezwoleń w krajowym transporcie drogowym osób, stosownie do zatwierdzonych przez Głównego Inspektora Transportu Drogowego rocznych planów kontroli,
- j) udział w międzynarodowych akcjach kontroli autobusów, w ramach członkostwa w Europejskiej Kontroli Drogowej (ECR),
- k) prowadzenie doraźnych kontroli przedsiębiorstw prowadzących działalność w zakresie transportu osób na podstawie uzasadnionych wniosków składanych przez obywateli i inne podmioty.

4. *Poprawa przestrzegania przez kierowców i przewoźników przepisów dotyczących maksymalnych norm prowadzenia pojazdów, minimalnych przerw i okresów odpoczynku jako element socjalnej i uczciwej konkurencji.*

W ramach działalności Inspekcji Transportu Drogowego prowadzonej w zakresie realizacji zadań zdefiniowanych w tym obszarze przewiduje się:

- a) realizację zadań określonych w ramowym planie kontroli sformułowanym zgodnie z założeniami „Krajowej Strategii Kontroli przepisów w zakresie czasu jazdy i czasu postoju, obowiązkowych przerw i czasu odpoczynku kierowców na lata 2023-2024”, która została opracowana we współpracy z innymi właściwymi organami uprawnionymi do kontroli,
- b) szczegółową kontrolę przestrzegania przez kierowców przepisów w zakresie norm prowadzenia pojazdu, przerw i okresów odpoczynku, w ilości co najmniej 75% ogólnej liczby kontroli drogowych pojazdów, w ramach RPK,
- c) prowadzenie szczegółowych kontroli w siedzibach przedsiębiorstw w zakresie stosowania przez przewoźników i kierowców norm czasu prowadzenia pojazdów, wymaganych przerw i odpoczynków oraz przepisów o stosowaniu urządzeń rejestrujących, z uwzględnieniem zadań kontrolnych określonych w „Krajowej Strategii Kontroli przepisów w zakresie czasu jazdy i czasu postoju, obowiązkowych przerw i czasu odpoczynku kierowców na lata 2023-2024”,
- d) prowadzenie na podstawie rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 24 marca 2023 r. w sprawie systemu oceny ryzyka podmiotów wykonujących przewóz drogowy w zakresie występowania naruszeń przepisów czasu prowadzenia pojazdu, obowiązkowych przerw i czasu odpoczynku kierowców oraz przeprowadzanie kontroli w stosunku do przedsiębiorców ujętych w wykazie podmiotów o wysokim współczynniku ryzyka występowania naruszeń,
- e) szczegółową kontrolę pojazdów wyposażonych w urządzenia rejestrujące pod kątem występowania niedozwolonych urządzeń i manipulacji tachografów,
- f) udział w sześciu skoordynowanych kontrolach drogowych kierowców pojazdów objętych zakresem rozporządzeń dotyczących norm czasu prowadzenia pojazdu, przerw w jeździe oraz odpoczynku kierowców oraz stosowania urządzeń rejestrujących w transporcie drogowym.
- g) poprawę warunków pracy kierowców poprzez kontrolę przepisów ustawy o delegowaniu kierowców w transporcie drogowym.

5. Przeciwdziałanie procesowi degradacji dróg.

W ramach dalszego rozszerzania działalności Inspekcji Transportu Drogowego w zakresie kontroli masy, wymiarów i nacisków na osie pojazdów przewiduje się podjęcie następujących działań:

- a) prowadzenie systematycznych kontroli mas i nacisków osi pojazdów ciężarowych w wyznaczonych punktach, wyposażonych w wagi stacjonarne lub przystosowanych do pomiarów wagami przenośnymi zgodnie z przepisami p.r.d.,
- b) wykonywanie przez WITD w ramach RPK 6% kontroli drogowych wymiarów, masy i nacisków na osie pojazdów powyżej 3,5 t, przy czym po spełnieniu wymogu 35% skuteczności kontroli pojazdów naruszających przepisy odnoszące się do pojazdów powyżej 3,5 t, liczba kontroli w tym zakresie dla każdego WITD może zostać zmniejszona o 15% pierwotnego planu,
- c) planowanie, organizowanie i realizowanie przez WITD kontroli dotyczących mas pojazdów lub zespołów pojazdów w taki sposób, aby obejmowały one w każdym roku

kalendaryzowym co najmniej 5% ogólnej liczby kontroli w zakresie przewozu drogowego,

- d) prowadzenie kontroli masy i nacisków osi z wykorzystaniem wag przenośnych do ważenia pojazdów w ruchu, zakupionych wraz z 64 pojazdami w ramach projektu „*Wzmocnienie potencjału Inspekcji Transportu Drogowego*”,
- e) kontrolę szczegółową stanu technicznego pojazdów, wpływającą na stan infrastruktury drogowej z użyciem mobilnych jednostek diagnostycznych, zakupionych w ramach realizacji projektu „*Wzmocnienie potencjału Inspekcji Transportu Drogowego*”,
- f) szczegółową kontrolę w zakresie wymogu posiadania przez przewoźników zezwoleń na przejazd pojazdem nienormatywnym oraz przestrzegania warunków w nich określonych,
- g) prowadzenie postępowań i nakładanie sankcji na inne podmioty wykonujące czynności związane z przewozem drogowym, jeżeli podmioty te miały wpływ lub godziły się na powstanie naruszeń,
- h) prowadzenie kontroli w celu ochrony nawierzchni dróg publicznych przed ich degradacją, związanych z przejazdem pojazdów nienormatywnych, którymi wykonywany jest przewóz drogowy drewna w ramach realizacji porozumienia o współdziałaniu Inspekcji Transportu Drogowego i Państwowego Gospodarstwa Leśnego Lasy Państwowe,
- i) współpracę z zarządami dróg w celu przebudowy istniejących punktów, a także projektowania i budowy nowych bezpiecznych miejsc parkingowych przeznaczonych do postoju pojazdów realizujących przewozy drogowe oraz umożliwiających przeprowadzanie uprawnionym organom kontroli drogowych pojazdów ciężarowych i autobusów,
- j) zapewnienie użytkowania w możliwie największym stopniu budowanych punktów kontrolnych wyposażonych w preselekcyjne wagi umożliwiające typowanie pojazdów, powstające w ramach wspólnego systemu kontroli parametrów pojazdów, który jest efektem współpracy pomiędzy Inspekcją Transportu Drogowego a Generalną Dyrekcją Dróg Krajowych i Autostrad,
- k) dążenie do stworzenia automatycznego systemu ujawniania i sankcjonowania naruszeń związanych z przekroczeniem masy i nacisków osi pojazdów przy wykorzystaniu istniejących i projektowanych systemów do ważenia pojazdów w ruchu,
- l) objęcie szczególnym nadzorem kontrolnym przez jednostki kontrolne wyznaczonych odcinków dróg w ramach systemu elektronicznego poboru opłat, w celu uszczelnienia poboru ww. należności stanowiących przychód Krajowego Funduszu Drogowego, przeznaczonego na budowę i przebudowę dróg krajowych,
- m) prowadzenie postępowań administracyjnych zmierzających do zastosowania sankcji w związku ze stwierdzeniem naruszenia obowiązku uiszczenia opłaty elektronicznej oraz w przypadku nieuiszczenia kary pieniężnej w ustawowo przewidzianym terminie egzekwowanie tych należności, które stanowią przychód Krajowego Funduszu Drogowego, przeznaczonego na budowę i przebudowę dróg krajowych.

6. Kontynuowanie prac nad stworzeniem spójnego, sprawnego i jednolitego systemu nadzoru nad ruchem drogowym oraz dalsza jego rozbudowa i udoskonalanie.

W latach 2011 – 2015 w Głównym Inspektoracie Transportu Drogowego (dalej: „GITD”) realizowany był projekt pod nazwą „*Budowa centralnego systemu automatycznego nadzoru nad ruchem drogowym*”, współfinansowany przez Unię Europejską ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko 2007 - 2013. Projekt był odpowiedzią na potrzebę dostosowania do standardów i wymagań wspólnotowych Unii Europejskiej. Dzięki podjętym działaniom zwiększono bezpieczeństwo w ruchu drogowym, zredukowano liczbę wypadków oraz ograniczono ich skutki poprzez m.in. zainstalowanie nowych urządzeń rejestrujących pozwalających na ujawnianie naruszeń przepisów ruchu drogowego polegających na niestosowaniu się kierujących do obowiązujących ograniczeń prędkości oraz niestosowaniu się do nadawanych sygnałów świetlnych. Należy podkreślić, że realizacja projektu przyczyniła się do kształtowania właściwych postaw wśród uczestników ruchu drogowego oraz zwiększenia kontroli nad przestrzeganiem przepisów ruchu drogowego.

Działania CANARD związane z zapewnieniem bezpieczeństwa ruchu drogowego są kontynuowane w ramach realizowanego obecnie projektu „*Zwiększenie skuteczności i efektywności systemu automatycznego nadzoru nad ruchem drogowym*”, współfinansowanego ze środków Unii Europejskiej w ramach Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko w perspektywie 2014 – 2020. Całkowity koszt realizacji projektu wynosi: 170 168 526,30 zł, z czego 137 585 065,17 zł pochodzi ze środków unijnych.

Realizacja projektu rozpoczęła się w 2017 r., a najważniejsze cele dotyczą:

- 1) rozbudowy infrastruktury kontrolno-pomiarowej poprzez zakup nowych urządzeń rejestrujących dedykowanych na wszystkie kategorie dróg,
- 2) zapewnienia zaplecza funkcjonalnego projektu, tj. zakup pojazdów, oprogramowania, wyposażenie stanowisk pracy, sprzętu typu hardware oraz utworzenie mapy interaktywnej.

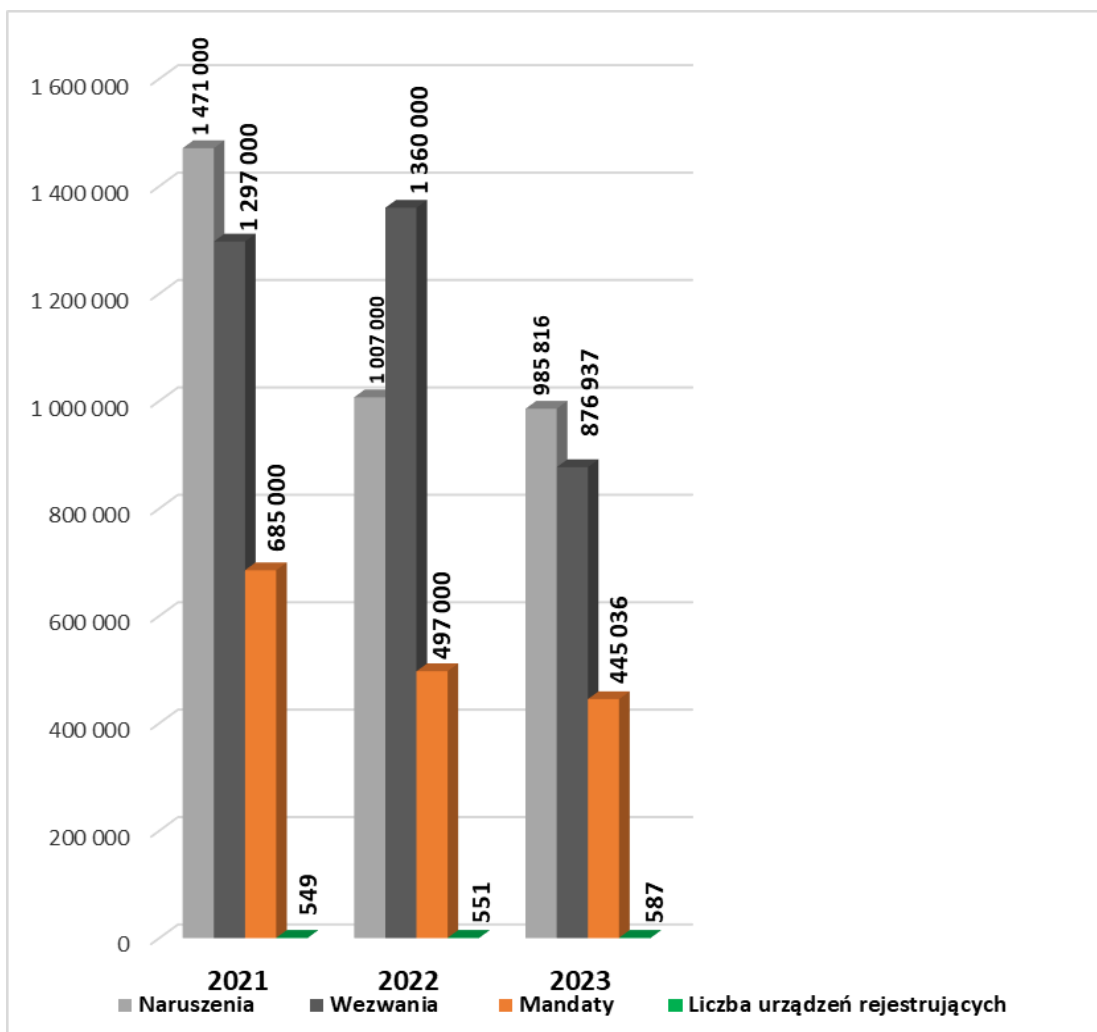
W ramach rozbudowy infrastruktury kontrolno-pomiarowej zakupiono 380 nowych urządzeń rejestrujących dedykowanych na wszystkie kategorie dróg. Do zrealizowania pełnego zakresu wskaźnika wynikającego z umowy o dofinansowanie projektu pozostaje 10¹ urządzeń, z czego 9 to urządzenia rejestrujące monitorujące przejazd na czerwonym świetle na skrzyżowaniach, a 1 to urządzenie rejestrujące do monitorowania przejazdu na czerwonym świetle na przejazdach kolejowo-drogowych. Montaż powyższych urządzeń zaplanowany jest na 2024 rok.

Priorytetem w działalności CANARD jest poprawa stanu bezpieczeństwa ruchu drogowego. Zadanie to jest realizowane poprzez m.in. bieżące utrzymanie oraz rozwój systemu automatycznego nadzoru nad ruchem drogowym w ramach uprawnień, jakie Inspekcja Transportu Drogowego posiada na podstawie p.r.d oraz u.t.d.

Na poniższym wykresie zostały przedstawione wyniki działań realizowanych przez CANARD w latach 2021 – 2023 (liczba zarejestrowanych naruszeń, wystosowanych wezwań, grzywnien nałożonych w drodze mandatów karnych).

---

¹ Zgodnie ze stanem na 26 lutego 2024 roku

W 2023 r. skuteczność egzekwowania wykroczeń drogowych zarejestrowanych za pomocą urządzeń rejestrujących pozostała na podobnym poziomie jak w roku 2022 i wyniosła 60,18%.

CANARD, w oparciu o dane z Systemu Ewidencji Wypadków i Kolizji, dokonało przeglądu zdarzeń drogowych i liczby zarejestrowanych naruszeń w miejscach lokalizacji urządzeń rejestrujących – w ramach przeglądu przeanalizowano zdarzenia powiązane do 440 lokalizacji (w tym 391 lokalizacji, w których wykorzystywane są stacjonarne urządzenia rejestrujące, 29 lokalizacji z urządzeniami do odcinkowego pomiaru prędkości oraz 20 lokalizacji z urządzeniami do monitorowania przejazdu na czerwonym świetle)². W wyniku analizy stwierdzono, że w 2022 r. w 426 lokalizacjach nie odnotowano zdarzeń ze skutkiem śmiertelnym (w tym w 380 lokalizacjach do punktowego pomiaru prędkości, 26 lokalizacjach do odcinkowego pomiaru prędkości i 20 lokalizacjach do monitorowania przejazdu na czerwonym świetle). Na podstawie uzyskanych wyników można potwierdzić, że funkcjonowanie systemu automatycznego nadzoru nad ruchem drogowym spełnia swój cel i przyczynia się do zmiany postaw kierujących pojazdami.

² wzięto pod uwagę lokalizacje, które były zainstalowane do 2021 r. dla których dostępne dane z Systemu Ewidencji Wypadków i Kolizji dotyczyły zdarzeń, występujących w odległości 500m od urządzenia lub w obrębie skrzyżowania przy urządzeniu rejestrującym.

Ogólna skuteczność systemu nadzoru nad ruchem drogowym zarządzanego przez Centrum Automatycznego Nadzoru nad Ruchem Drogowym ma bardzo pozytywny wpływ na poprawę bezpieczeństwa ruchu drogowego, co potwierdzają odnotowane spadki lub brak wzrostu liczby wypadków, rannych i zabitych w miejscach posadowienia urządzeń rejestrujących).

Zgodnie z przeprowadzoną analizą skuteczności urządzeń, przeprowadzoną w oparciu o analizę bezpieczeństwa w ruchu drogowym, na 414 badanych urządzeniach (odcinkowe, punktowe, czerwone światło) funkcjonujących w danej lokalizacji powyżej 2 lat, szczegółowy wpływ na stan bezpieczeństwa ruchu drogowego przedstawia się następująco:

- 1) **WYPADKI** - pozytywny wpływ w 286 lokalizacjach – **69,08%**
- 2) **RANNI** - pozytywny wpływ w 297 lokalizacjach – **71,73%**
- 3) **ZABICI** - pozytywny wpływ w 407 lokalizacjach – **98,3%**

CANARD w ramach automatycznego nadzoru nad ruchem drogowym wykorzystuje:

- 470 stacjonarnych urządzeń rejestrujących prędkość chwilową pojazdów (fotoradary),
- 72 urządzenia do odcinkowego pomiaru prędkości,
- 41 zestawów urządzeń służących do monitorowania wjazdu na skrzyżowanie na czerwonym świetle,
- 4 zestawów urządzeń służących do monitorowania niestosowania się do sygnalizacji świetlnej na przejazdach kolejowych.

Dodatkowo w celu uzupełnienia sieci fotoradarów (tam, gdzie nie jest możliwa instalacja urządzeń stacjonarnych) CANARD wykorzystuje:

- 11 pojazdów wyposażonych w urządzenia typu wideorejestrator (Zurad Videorapid 2A),
- 22 pojazdy wyposażone w ręczne mierniki prędkości (LTI 20/20 TruCamII),
- 29 mobilnych urządzeń rejestrujących (RAMET AD9C).

Pojazdy wraz z urządzeniami są użytkowane przez inspektorów w delegaturach terenowych GITD i CANARD.

Pod koniec 2023 r. CANARD rozpoczęło przygotowania do wprowadzenia dwóch kolejnych optymalizacji systemu teleinformatycznego, których realizacja zaplanowana jest na 2024 r. Pierwsza ze zmian będzie polegać na umożliwieniu klientom portalu eBOK zapłacenia odebranego mandatu karnego online z wykorzystaniem aplikacji mObywatel oraz portalu mobywatel.gov.pl. Integracja z funkcjonalnością ePłatności mObywatela będzie bardzo ważnym etapem rozwoju portalu, gdyż zapewni pełną cyfryzację procesu prowadzenia czynności wyjaśniających począwszy od pierwszego wezwania, aż po ostatnią fazę jaką jest płatność za mandat karny. Drugą planowaną zmianą jest przekształcenie interfejsu obsługi portalu, który po zmianach będzie w pełni dostosowany do wygodnej obsługi z wykorzystaniem urządzeń mobilnych (smartfonów, tabletów). Planowane zmiany zoptymalizują wykonywane procesy przez zmniejszenie liczby wykonywanych przez użytkownika operacji, zwiększając tym samym czytelność prezentowanych informacji. Razem z wprowadzonymi zmianami graficznego interfejsu planowane są optymalizacje procesu rejestracji kont firmowych, które przez rozszerzenie integracji z rejestrami państwowymi, umożliwią zautomatyzowanie procesu weryfikacji i aktywacji znacznej części tworzonych kont. Zgodnie ze stanem na dzień 31 grudnia 2023 r. 292 254 użytkowników posiada aktywne konto na platformie.

Działania CANARD w 2024 r. będą ukierunkowane na dalszą poprawę bezpieczeństwa ruchu drogowego poprzez:

- 1) podejmowanie działań ukierunkowanych na dalszą rozbudowę systemu automatycznego nadzoru nad ruchem drogowym,
- 2) ujawnianie, z wykorzystaniem urządzeń rejestrujących, naruszeń przepisów ruchu drogowego polegających na przekraczaniu dozwolonej prędkości oraz niestosowaniu się do sygnałów świetlnych, w tym wykroczeń w warunkach recydywy określonych w art. 38 § 2 ustawy z dnia 20 maja 1971 r. – Kodeksu wykroczeń (Dz. U. z 2023 r. poz. 2119),
- 3) prowadzenie czynności wyjaśniających w sprawach o wykroczenia, w tym czynności związanych z obsługą spraw prowadzonych wobec obywateli państw członkowskich UE z wykorzystaniem systemu EUCARIS, zgodnie z dyrektywą Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2015/413 z dnia 11 marca 2015 r. w sprawie ułatwień w zakresie transgranicznej wymiany informacji dotyczących przestępstw lub wykroczeń przeciwko bezpieczeństwu ruchu drogowego (Dz. Urz. EU. L 68 z 13.03.2015 r., str. 9),
- 4) podnoszenie skuteczności egzekwowania przepisów prawa w zakresie wykroczeń drogowych zarejestrowanych za pomocą urządzeń rejestrujących,
- 5) monitorowanie procesów legislacyjnych w zakresie aktów prawnych mających wpływ na procesowanie naruszeń w systemie teleinformatycznym CPD CANARD,
- 6) współdziałanie z zarządcami dróg w zakresie instalacji i usuwania stacjonarnych urządzeń rejestrujących,
- 7) instalowanie i utrzymywanie urządzeń rejestrujących,
- 8) w niezbędnych przypadkach gromadzenie i analizowanie danych dotyczących wypadków i kolizji drogowych w miejscach objętych automatycznym nadzorem nad ruchem drogowym,
- 9) współpracę z instytucjami krajowymi i zagranicznymi w celu monitorowania najnowszych rozwiązań służących automatycznemu nadzorowi nad ruchem drogowym,
- 10) współdziałanie z instytucjami naukowymi oraz placówkami naukowo-badawczymi w zakresie działań związanych z poprawą bezpieczeństwa ruchu drogowego,
- 11) realizację projektu twinningowego o nazwie “Zwiększenie bezpieczeństwa w ruchu drogowym w Azerbejdżanie”, nr referencyjny AZ 19 ENI TR 01 22, dane dotyczące publikacji: Europeaid/174247/DD/ACT/AZ, realizowanego pomiędzy Rzeczpospolitą Polską i Republiką Litewską a Republiką Azerbejdżanu (Ministerstwo Rozwoju Cyfrowego i Transportu), jako lider komponentu 2 „Ustanowienie efektywnego systemu zarządzania bezpieczeństwem ruchu drogowego”,
- 12) współpracę ze środkami masowego przekazu oraz innymi instytucjami w zakresie propagowania prewencyjnego oddziaływania systemu i poprawy bezpieczeństwa ruchu drogowego.

7. Zapewnienie kontroli w ramach Systemu Poboru Opłaty Elektronicznej KAS.

Zadaniem Inspekcji Transportu Drogowego od 2011 r. jest kontrola prawidłowości uiszczenia opłaty elektronicznej na płatnych odcinkach dróg krajowych, prowadzona na podstawie przepisów ustawy z dnia 21 marca 1985 r. o drogach publicznych. Zgodnie z art. 131 ust. 1 ww. ustawy, do kontroli prawidłowości uiszczenia opłaty elektronicznej, w tym kontroli używanego w pojeździe urządzenia, o którym mowa w art. 13i ust. 3 i 3a, jeżeli jest ono wymagane, oraz urządzenia, o którym mowa w art. 16l ust. 1, a także nałożenia i pobierania kar pieniężnych, o których mowa w art. 13k, jest uprawniony Główny Inspektor Transportu Drogowego.

W okresie od dnia 1 stycznia do dnia 30 listopada 2023 r. w wyniku kontroli mobilnych podejmowanych przez Biuro Kontroli Opłaty Elektronicznej skontrolowano 42 956 pojazdów, dokonano również 13,8 mln odczytów ANPRS pod kątem uiszczenia wymaganej opłaty elektronicznej. Ponadto, w ramach prowadzonej kontroli stacjonarnej i mobilnej obowiązku uiszczenia opłaty elektronicznej, do 30 listopada 2023 r., w Biurze Kontroli Opłaty Elektronicznej wydano 28 341 decyzji o nałożeniu kary pieniężnej za stwierdzone naruszenie wobec zarówno podmiotów krajowych, jak i zagranicznych, na łączną kwotę ponad 41,1 mln zł.

W 2024 r. planowana jest kontynuacja rozpoczętej w dniu 1 lipca 2011 r. działalności Głównego Inspektora Transportu Drogowego w obszarze szeroko pojętej kontroli prawidłowości uiszczenia opłaty za korzystanie z dróg płatnych.

W 2023 r. kontrola w ramach systemu elektronicznego poboru opłat była realizowana przez dwa Wydziały Biura Kontroli Opłaty Elektronicznej (BKOE), tj. Wydział Obsługi Naruszeń Kontroli Stacjonarnej i Mobilnej oraz inspektorów zatrudnionych w Wydziale Inspekcji Mobilnych Jednostek Kontrolnych. Zadania związane z właściwością ww. komórki organizacyjnej aktualnie realizuje 76 pracowników merytorycznych oraz 211 inspektorów z wykorzystaniem specjalistycznych pojazdów Mobilnych Jednostek Kontrolnych.

Od momentu uruchomienia systemu e-TOLL (24 czerwca 2021 r.) prowadzona była sukcesywna wymiana pojazdów wykorzystywanych do realizacji czynności kontrolnych przez inspektorów BKOE. Zgodnie z założeniami całego projektu e-TOLL, Ministerstwo Finansów udostępnia GITD – w drodze stosownego porozumienia – 70 pojazdów Mobilnych Jednostek Kontrolnych oraz 32 pojazdy Mobilne Punkty Kontrolne.

Plan działania BKOE na 2024 r. zakłada przede wszystkim:

- kontynuację procesu wdrażania instrumentów i narzędzi wykorzystywanych do obsługi naruszeń wykrywanych w systemie e-TOLL,
- bieżącą adaptację obszaru kontroli do zasad działania nowego systemu,
- zwiększenie skuteczności dokonywanych działań kontrolnych zarówno w ramach kontroli stacjonarnej, jak i mobilnej, ze szczególnym uwzględnieniem kontroli podmiotów zagranicznych,
- podejmowanie czynności kontrolnych w związku z rażącym naruszeniem przez kierującego pojazdem przepisów ruchu drogowego bądź spowodowaniem zagrożenia bezpieczeństwa ruchu drogowego,
- prowadzenie postępowań administracyjnych dotyczących naruszenia obowiązku uiszczenia opłaty elektronicznej (w oparciu o kontrole mobilne prowadzone przez inspektorów GITD oraz funkcjonariuszy Służby Celno-Skarbowej oraz kontrolę stacjonarną), rozliczanie i monitorowanie wpłat z tytułu nałożonych kar pieniężnych, jak również prowadzenie postępowań egzekucyjnych w administracji mających na celu wyegzekwowanie kar pieniężnych

nałożonych w drodze decyzji administracyjnych za naruszenie obowiązku uiszczenia opłaty elektronicznej,

- nakładanie kar grzywny na podstawie art. 13na oraz art. 13naa ustawy z dnia 21 marca 1985 r. o drogach publicznych,
- w przypadku rozszerzenia sieci dróg płatnych – prowadzenie działań w kierunku zapewnienia zasobów niezbędnych do realizacji czynności kontrolnych na rozszerzonej sieci dróg objętych opłatą elektroniczną.

Od 2024 roku ma ulegać zwiększeniu sieć płatnych dróg krajowych, na których pobierana jest opłata elektroniczna. Plan Rozszerzenia Sieci Dróg Płatnych zakłada w perspektywie kilkuletniej (do roku 2030) objęcie opłatą elektroniczną niemal 4800 km dróg, co oznacza podwojenie dotychczasowej liczby kilometrów. W związku z tym konieczna będzie zmiana strategii kontroli prowadzonych przez inspektorów i przygotowanie się do tak znaczącego zwiększenia sieci dróg płatnych zarówno pod kątem organizacyjnym, logistycznym, sprzętowym, jak i zasobów ludzkich.

Dodatkowo, dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/520 z dnia 19 marca 2019 r. w sprawie interoperacyjności systemów elektronicznego poboru opłat drogowych i ułatwiania transgranicznej wymiany informacji na temat przypadków nieuiszczenia opłat drogowych w Unii (Dz. Urz. UE L 91 z 29.03.2019, str. 45, z późn. zm.) nałożyła na państwa członkowskie obowiązek dostosowania porządku prawnego Państw Członkowskich do jej założeń. W efekcie wdrożenia w 2023 r. przedmiotowej dyrektywy możliwa jest wymiana danych o właścicielach/posiadaczach pojazdów zarejestrowanych na terenie Unii Europejskiej, co do których zajdzie podejrzenie o naruszeniu przepisów obowiązkowego wnoszenia opłaty elektronicznej za przejazd po płatnych odcinkach dróg. BKOE, jako odpowiedzialne za kompetencję Głównego Inspektora Transportu Drogowego w tym przedmiocie, rozszerzy możliwość działania służb kontrolnych o aspekt dochodzenia odpowiedzialności administracyjnej od podmiotów zagranicznych z krajów Unii Europejskiej we współpracy z Ministrem ds. Cyfryzacji, który odpowiada za przygotowanie odpowiednich narzędzi informatycznych.

Nowelizacja ustawy z dnia 21 marca 1985 r. o drogach publicznych wprowadzająca możliwość – za pośrednictwem Krajowego Punktu Kontaktowego, transgranicznej wymiany informacji na temat przypadków nieuiszczenia opłat drogowych w UE (m.in. dane dot. właścicieli, posiadaczy, pojazdów), a także rejestracja w Polsce dostawców EETS, pozwala pozyskać dane stron postępowania administracyjnego oraz nałożyć karę administracyjną na te podmioty.

Mając na uwadze powyższe oraz dbałość o prawidłową realizację zadań ustawowych Głównego Inspektora Transportu Drogowego, a także planowane zmiany w zakresie sieci dróg płatnych, systemu elektronicznego poboru opłat oraz obowiązków wynikających z przepisów unijnych, należy dążyć do tego, aby prowadzone działania oscylowały na optymalnym, możliwym do osiągnięcia przy określonych zasobach poziomie skuteczności, tym samym uszczelniając system w obrębie samego wnoszenia opłat elektronicznych przez użytkowników dróg płatnych.

8. Krajowy Rejestr Elektroniczny Przedsiębiorców Transportu Drogowego.

W zakresie funkcjonowania Krajowego Rejestru Elektronicznego Przedsiębiorców Transportu Drogowego, warto wskazać, że 14 września 2017 r. została odebrana wersja podstawowa systemu teleinformatycznego KREPTD, a 8 maja 2019 r. nastąpiło wdrożenie produkcyjnej wersji docelowej KREPTD.

Zgodnie z art. 82g ust. 4 u.t.d. KREPTD zawiera:

- ewidencję przedsiębiorców, którzy posiadają zezwolenie na wykonywanie zawodu przewoźnika drogowego, oraz
- ewidencję poważnych naruszeń, o których mowa w art. 6 ust. 1 lit. b rozporządzenia (WE) nr 1071/2009 oraz
- ewidencję osób które zostały uznane za niezdolne do kierowania operacjami transportowymi przedsiębiorcy do czasu przywrócenia dobrej reputacji, zgodnie z art. 6 ust. 3 rozporządzenia (WE) nr 1071/2009.

W zakresie funkcjonowania Krajowego Rejestru Elektronicznego Przedsiębiorców Transportu Drogowego, w roku 2023 system został dostosowany do nowych przepisów prawa tj. zmian u.t.d., rozporządzenia UE 2022/695 oraz rozporządzenia UE 2009/1071.

W ramach prac nad Rejestrem wprowadzono m.in. następujące funkcjonalności oraz usługi:

- dostosowanie systemu w zakresie wprowadzenia wzoru do obliczania oceny ryzyka w przedsiębiorstwie,
- możliwość wprowadzania informacji o kontroli w przedsiębiorstwie wraz z wprowadzeniem naruszeń,
- prace nad integracją Rejestru z systemem iBTM.

Według danych zawartych w Krajowym Rejestrze Elektronicznym Przedsiębiorców Transportu Drogowego (KREPTD) na dzień 30 września 2022 r. liczba rekordów przedsiębiorców wyniosła 113 523 szt., natomiast na dzień 20 grudnia 2023 r. wyniosła 119 986.

Ponadto od dnia 1 stycznia 2023 r. do dnia 20 grudnia 2023 r.:

- wpłynęło 41 020 formularzy ePUAP;
  - odebrano 137 292 komunikatów z ERRU;
  - wysłano 135 864 komunikatów do ERRU;
- poprawnie obsłużono 99% komunikatów z ERRU w ramach KREPTD.

Obowiązki dotyczące weryfikacji spełniania wymogu określonego w art. 3 ust. 1 lit. b rozporządzenia nr 1071/2009 są realizowane przez Wydział Dobrej Reputacji w BTM. Natomiast postępowania administracyjne określone w art. 32f ust. 3 u.t.d. w przedmiocie cofnięcia wypisu z licencji wspólnotowej na okres 6 miesięcy i zawieszenia wydawania nowych świadectw kierowców są realizowane przez Wydział Weryfikacji Świadectw Kierowcy.

Główne cele GITD-BTM w 2024 r. :

- praca nad jakością połączenia KREPTD z nowym systemem teleinformatycznym Biura ds. Transportu Drogowego iBTM;
- osiągnięcie wyniku 98% poprawnie obsłużonych komunikatów z ERRU w ramach KREPTD;
- dostosowanie systemu KREPTD do zmian w przepisach rozporządzenia UE 2023/2381;
- realizacja zadań związanych z oceną ryzyka na podstawie rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 24 marca 2023 r. w sprawie systemu oceny ryzyka podmiotów wykonujących przewóz drogowy;
- kontynuacja działania w obszarze zapewnienia uczciwej konkurencji w przewozach drogowych poprzez weryfikację dokumentów oraz oświadczeń składanych przez przedsiębiorców ubiegających się o wydanie zezwolenia na wykonywanie zawodu

przewoźnika drogowego oraz licencji wspólnotowej, w szczególności w zakresie posiadania stałej i rzeczywistej siedziby oraz odpowiedniej bazy eksploatacyjnej, a także oświadczeń składanych przez osoby zarządzającego transportem;

- poprawa bezpieczeństwa w przewozach osób oraz zwalczanie nieuczciwej konkurencji, w szczególności na rynku przewozów regularnych, okazjonalnych i przewozów taksówkami. W ramach poprawy bezpieczeństwa w przewozie drogowym osób oraz w zakresie zwalczania nieuczciwej konkurencji, przewiduje się następujące działania o charakterze ogólnokrajowym: prowadzenie wykazu wszystkich przedsiębiorców prowadzących działalność gospodarczą w zakresie pośrednictwa przy przewozie osób.

IV. Działania w pozostałych obszarach.

1. W zakresie prowadzonych kontroli na drogach.

- a) prowadzenie przez inspektorów Inspekcji Transportu Drogowego kontroli na drogach, w wyznaczonych punktach kontroli, z uwzględnieniem zadań określonych w „Ramowym Planie Kontroli Inspekcji Transportu Drogowego w 2024 roku”, zwanym dalej „RPK”;
- b) realizację w ramach RPK minimum 8% kontroli drogowych dotyczących drogowego przewozu towarów niebezpiecznych;
- c) prowadzenie działań kontrolnych w zakresie kontroli stanu technicznego pojazdów, w tym kontroli emisji spalin pojazdów zgodnie z wymogami określonymi w rozporządzeniu Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 5 listopada 2019 r. w sprawie kontroli ruchu drogowego (Dz.U. poz. 2141);
- d) szczegółową kontrolę przewozu odpadów i międzynarodowego przewozu odpadów ze szczególnym uwzględnieniem głównych szlaków drogowych oraz dróg w obrębie granic wewnątrzspółnotowych, w związku ze zniesieniem kontroli granicznych na granicach między państwami należącymi do strefy Schengen, przy czym liczba kontroli w tym zakresie powinna stanowić minimum 1% ogólnej liczny skontrolowanych pojazdów, w ramach RPK;
- e) prowadzenie kontroli w zakresie rodzaju używanego paliwa w pojazdach samochodowych na poziomie minimum 0,5% ogólnej liczny skontrolowanych pojazdów, w ramach RPK; realizacja zadań Inspekcji w tym zakresie będzie obejmować kontrole znacznika Solvent Yellow 124 w celu sprawdzenia ewentualnego stosowania paliwa starszego rodzaju; ponadto będzie obejmować kontrole na obecność nowego znacznika ACCUTRACE™ PLUS, wykonywane wyłącznie we współpracy z Krajową Administracją Skarbową i z wykorzystaniem należącego do niej specjalistycznego sprzętu, z uwagi na brak wyposażenia wojewódzkich inspektoratów transportu drogowego w specjalistyczny sprzęt (chromatografy gazowe), niezbędny do prowadzenia takich kontroli oraz brak aktualnie środków na ich zakup;
- f) wykonywanie kontroli dynamicznych - polegających na zatrzymywaniu pojazdów w ruchu i kierowaniu na miejsce prowadzenia kontroli, co ma zapobiegać omijaniu stałych miejsc kontroli Inspekcji, przez kierowców i przewoźników najczęściej naruszających przepisy;

- g) prowadzenie przez inspektorów Inspekcji Transportu Drogowego wspólnych kontroli wraz z uprawnionymi przedstawicielami innych organów kontrolnych, w szczególności następujących działań z Policją:
- „Bus&Truck” – akcji ukierunkowanej na ujawnianie i eliminowanie nieprawidłowości występujące w przewozie drogowym osób i rzeczy;
  - „Bezpieczny weekend” – akcji mającej na celu poprawę bezpieczeństwa i porządku w ruchu drogowym podczas tzw. „długich weekendów”;
  - „Alkohol i narkotyki” – akcji ukierunkowanej na ujawnianie i eliminowanie z ruchu kierujących pojazdami po spożyciu alkoholu lub w stanie po użyciu środków działających podobnie do alkoholu;
  - „Prędkość” – akcji dotyczącej przestrzegania przez kierujących ograniczeń prędkości;
- h) organizowanie samodzielnych kontroli oraz uczestnictwo we wspólnych wzmoczonych akcjach kontroli z uprawnionymi do tego organami kontrolnymi, w tym z Policją, Strażą Graniczną, Krajową Administracją Skarbową, Państwową Inspekcją Pracy, Inspekcją Weterynaryjną, Inspekcją Ochrony Środowiska oraz Inspekcją Ochrony Roślin i Nasiennictwa ukierunkowanych na kontrolę przestrzegania przez kierowców poszczególnych regulacji prawnych, a w szczególności na:
- kontrolę przestrzegania przez kierowców przepisów o czasie pracy kierowców;
  - kontrolę przepisów normujących dostęp do rynku i zawodu, w tym w szczególności posiadania odpowiednich licencji, zezwoleń oraz zaświadczeń;
  - kontrolę warunków przewozu towarów niebezpiecznych;
  - kontrolę warunków przewozu żywych zwierząt;
  - kontrolę warunków technicznych i niezbędnego wyposażenia pojazdów, w szczególności dopuszczalnej masy, nacisków osi pojazdów;
  - kontrolę przepisów ochrony środowiska, w tym regulacji dotyczących transportu odpadów i międzynarodowego przemieszczania odpadów;
  - kontrolę rodzaju używanego paliwa w pojazdach mechanicznych;
  - kontrolę warunków i zasad przewozu w trybie ustawy z dnia 9 marca 2017 r. o systemie monitorowania drogowego i kolejowego przewozu towarów i obrotu paliwami opałowymi;
  - kontrolę przewozu produktów roślinnych objętych nadzorem fitosanitarnym.
- i) kontrolę warunków transportu drogowego żywych zwierząt, w ilości minimum 1,2% ogólnej liczby kontrolowanych pojazdów;
- j) kontrolę warunków przewozu szybko psujących się artykułów żywnościowych (ATP) w ilości minimum 3% ogólnej liczby kontrolowanych pojazdów;
- k) typowanie przedsiębiorstw najczęściej naruszających przepisy celem przeprowadzenia szczegółowych kontroli;
- l) kontrole przewozu żywych zwierząt, które mają na celu zwalczanie ognisk afrykańskiego pomoru świń (ASF);
- m) podejmowanie działań kontrolnych zmierzających do ujawniania oraz sankcjonowania rażących naruszeń związanych z przekraczaniem dopuszczalnych norm masy całkowitej pojazdów o dmc do 3,5 tony;
- n) kontrolę wprowadzanych do obrotu ciśnieniowych urządzeń transportowych;

- o) kontrolę przestrzegania okresowych ograniczeń oraz zakazu ruchu niektórych pojazdów po drogach;
- p) podejmowanie działań we współpracy z Państwowym Gospodarstwem Leśnym „Lasy Państwowe” w zakresie zapewnienia bezpieczeństwa i porządku na drogach publicznych w związku z przewozami drogowymi drewna.

2. W zakresie prowadzonych kontroli w przedsiębiorstwach.

- a) prowadzenie kontroli przedsiębiorców zgodnie z „Ramowym Planem Kontroli Inspekcji Transportu Drogowego w 2024 roku”, z uwzględnieniem podziału w zależności od rodzaju wykonywanych przewozów drogowych w kategoriach: krajowe przewozy drogowe osób, krajowe przewozy drogowe rzeczy, międzynarodowe przewozy drogowe osób i międzynarodowe przewozy drogowe rzeczy;
- b) kontrolę przedsiębiorców w zakresie przestrzegania przez nich regulacji dotyczących dostępu do rynku, w szczególności dotyczących realizacji wymogu posiadania bazy transportowej wymaganych kompetencji zawodowych oraz odpowiedniej zdolności finansowej;
- c) typowanie na podstawie funkcjonującego systemu oceny ryzyka przedsiębiorstw podlegających wzmożonym kontrolom w siedzibie;
- d) prowadzenie w ramach zaplanowanych kontroli w siedzibach przedsiębiorstw kontroli przepisów w zakresie przestrzegania czasu pracy przez przedsiębiorców osobiście wykonujących przewozy drogowe oraz osób niezatrudnionych przez przedsiębiorcę, lecz osobiście wykonujące przewozy drogowe na jego rzecz;
- e) prowadzenie kontroli przedsiębiorstw zajmujących się przewozem drogowym towarów niebezpiecznych pod względem wypełniania przez przedsiębiorcę obowiązku wyznaczania doradcy ds. bezpieczeństwa przewozu towarów niebezpiecznych oraz innych obowiązków wynikających z przepisów krajowych i międzynarodowych w zakresie przewozu drogowego towarów niebezpiecznych;
- f) kierowanie w przypadkach stwierdzenia przesłanek określonych przepisami wniosków dotyczących wszczęcia postępowania w zakresie utraty dobrej reputacji.

3. W zakresie wykorzystania wyników kontroli przeprowadzonych na drogach i w przedsiębiorstwach.

- a) formułowanie wniosków pokontrolnych, o wszczęcie postępowań:
  - karnych, karno-skarbowych,
  - w sprawach o wykroczenia,
  - przez organy Państwowej Inspekcji Pracy,
  - przewidzianych w umowach międzynarodowych w stosunku do przedsiębiorców zagranicznych.
- b) prowadzenie ewidencji stwierdzonych naruszeń oraz jej analizowanie i wykorzystywanie do planowania akcji kontrolnych oraz wyznaczania kierunków działań na obszarze województw;
- c) wykorzystywanie informacji zawartych w centralnej ewidencji naruszeń oraz informacji uzyskanych w związku ze swoją działalnością do planowania kontroli oraz poprawy skuteczności pracy Inspekcji;

- d) podejmowanie przez inspektorów cyklicznych prób przeprowadzenia kontroli w stosunku do przedsiębiorców niepoddających się lub uniemożliwiających przeprowadzenie kontroli w siedzibach przedsiębiorstw;
- e) wykorzystywanie przez WITD informacji zawartych w raportach o zdarzeniach zaistniałych podczas przewozu towarów niebezpiecznych do planowania oraz poprawy skuteczności działań Inspekcji.

4. W zakresie innych kompetencji przypisanych Inspekcji Transportu Drogowego

- a) prowadzenie w ramach kompetencji przyznanych Wojewódzkim Inspektorom Transportu Drogowego w ustawie z dnia 29 października 2010 r. o zmianie ustawy – Prawo o ruchu drogowym oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 1466) postępowań administracyjnych w sprawie nałożenia kary pieniężnej, w przypadku ujawnienia przez funkcjonariusza Policji naruszeń przewidzianych w u.t.d., popełnionych przez krajowego przewoźnika drogowego;
- b) prowadzenie przez WITD doraźnych i planowanych kontroli w organach wydających licencje i zezwolenia w krajowym transporcie drogowym oraz zaświadczenia do wykonywania krajowego niezarobkowego przewozu drogowego w ramach nadzoru określonego w art. 86 ust. 2 u.t.d., na podstawie zatwierdzonych przez Głównego Inspektora Transportu Drogowego planów kontroli wojewódzkich inspektoratów transportu drogowego;
- c) prowadzenie przez WITD kontroli wprowadzanych do obrotu ciśnieniowych urządzeń transportowych oraz materiałów pirotechnicznych zgodnie z opracowywanymi planami kontroli oraz wymiana informacji z Urzędem Ochrony Konkurencji i Konsumentów, jako organem monitorującym funkcjonowanie systemu kontroli wyrobów;
- d) kontynuowanie realizacji projektu „Wzmocnienie potencjału Inspekcji Transportu Drogowego” (projekt w ramach Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko 2014 – 2020, oś priorytetowa II rozwój sieci drogowej TEN-T i transportu multimodalnego, Działanie 3.1 Rozwój drogowej i lotniczej sieci TEN-T) w zakresie zakupu specjalistycznego sprzętu i pojazdów wspomagających wykonywanie kontroli drogowych. Celem projektu jest poprawa bezpieczeństwa ruchu drogowego poprzez zwiększenie efektywności i usprawnienie działań Inspekcji Transportu Drogowego;
- e) prowadzenie dalszych prac związanych z realizacją projektu pn. „Budowa, utrzymanie i rozwój Systemu Teleinformatycznego Centralnej Ewidencji Naruszeń 2.0” celem wzrostu efektywności wykonywanych działań kontrolnych;
- f) prowadzenie terminowej obsługi finansowo-księgowej w WITD i GITD;
- g) rozliczanie i windykacja publicznoprawnych oraz cywilnoprawnych należności pieniężnych przez WITD i GITD;
- h) prowadzenie gospodarki mandatowej dla organów Inspekcji Transportu Drogowego w zakresie bloczków mandatowych oraz serii i numerów mandatów karnych generowanych z wykorzystaniem systemów teleinformatycznych.

5. W zakresie organizacji struktur Inspekcji Transportu Drogowego

- a) doskonalenie zawodowe inspektorów transportu drogowego poprzez realizację szkoleń, zgodnie z art. 76 ust. 3 u.t.d., w zakresie wprowadzanych nowych regulacji prawnych dotyczących zakresu działalności ITD, orzecznictwa sądów administracyjnych w sprawach z zakresu transportu drogowego oraz metodyki przeprowadzania kontroli;
- b) organizowanie wspólnych szkoleń między ITD a innymi organami kontrolnymi w celu wymiany wiedzy i doświadczenia, mających na celu usprawnienie współpracy oraz podniesienie kompetencji inspektorów realizujących zadania kontrolne;
- c) inicjowanie wspólnych działań szkoleniowo-kontrolnych dla inspektorów z różnych województw służących wymianie doświadczeń, pozyskiwaniu i utrwalaniu wiedzy oraz umiejętności zawodowych w sposób teoretyczny i praktyczny;
- d) organizowanie, udział i koordynowanie wizyt zagranicznych w Polsce, międzynarodowych wymian przedstawicieli służb kontrolnych, konsultacji oraz szkoleń w zakresie najlepszych praktyk kontrolnych;
- e) wzmocnienie bezpieczeństwa inspektorów i osób kontrolowanych poprzez doskonalenie praktycznych umiejętności inspektorów w zakresie prowadzenia kontroli;
- f) organizowanie kursów specjalistycznych na inspektorów z uprawnieniami kontrolnymi w odpowiedzi na zapotrzebowanie wojewódzkich inspektoratów transportu drogowego oraz jednostek GITD, w tym przeprowadzenie kursów specjalistycznych dla służby kontroli transportu drogowego w związku ze zwiększeniem zatrudnienia w WITD w ramach realizacji zadań wynikających z Pakietu Mobilności I;
- g) podnoszenie jakości wykonywanych działań kontrolnych przez WITD i jednostki Inspekcji poprzez prowadzenie analizy efektywności podejmowanych przez inspektorów czynności kontrolnych oraz opracowywanie nowych metod, taktyk i sposobów prowadzenia kontroli, a także prowadzenie kontroli wewnętrznych i inspekcyjnych w jednostkach ITD.

6. W zakresie współdziałania z innymi organami kontrolnymi oraz środowiskiem transportowym.

- a) współpraca na podstawie zawartych porozumień m.in. z Policją, Państwową Inspekcją Pracy, Krajową Administracją Skarbową, Strażą Graniczną, Inspekcją Ochrony Roślin i Nasiennictwa, Inspekcją Weterynaryjną, Transportowym Dozorem Technicznym, Urzędem Ochrony Konkurencji i Konsumentów, Inspekcją Ochrony Środowiska, Najwyższą Izbą Kontroli;
- b) wzajemne przekazywanie informacji dotyczących bezpieczeństwa i porządku ruchu na drogach publicznych oraz zwalczania przestępstw gospodarczych (w tym nielegalnego wwozu paliwa) dokonywanych w zakresie transportu drogowego lub w związku z tym transportem, z uwzględnieniem właściwości i kompetencji tych organów oraz zadań Inspekcji;
- c) udział, współpraca i koordynacja wzajemnych akcji kontrolnych z innymi organami kontrolnymi na terenie kraju i w obszarach przygranicznych, w tym wykonywanych w godzinach nocnych oraz w weekendy i dni świąteczne, dotyczących między innymi zwalczania przestępstw gospodarczych (w tym nielegalnego wwozu paliwa i innych

towarów wrażliwych), spełniania wymagań dotyczących zezwoleń określonych w umowach międzynarodowych, tematycznych kontroli w zakresie przewozu osób i rzeczy, zgodnie z właściwością i kompetencją ww. organów;

- d) kontynuowanie współpracy w ramach powołanej Społecznej Rady Konsultacyjnej przy Głównym Inspektorze Transportu Drogowego z przedstawicielami stowarzyszeń przewoźników drogowych o charakterze ogólnokrajowym, w szczególności w zakresie podejmowania inicjatyw legislacyjnych porządkujących funkcjonowanie rynku transportowego, uzgadniania interpretacji przepisów prawnych, upraszczania procedur kontrolnych, a także wypracowania wspólnych metodyk działania w celu eliminowania nieuczciwej konkurencji;
- e) współpraca między Inspekcją Transportu Drogowego oraz Państwową Inspekcją Pracy w zakresie przekazywania informacji związanych z delegowaniem kierowców w transporcie drogowym na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej;
- f) współpraca z właściwymi organami innych państw członkowskich dotycząca delegowania kierowców w transporcie drogowym, w tym w zakresie występowania za pośrednictwem systemu IMI z wnioskiem o egzekucję kary pieniężnej do właściwego organu państwa członkowskiego siedziby przewoźnika drogowego delegującego kierowcę na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.

7. Współpraca dotycząca kontroli w związku z członkostwem Polski w Unii Europejskiej, członkostwem Inspekcji Transportu Drogowego w Europejskiej Kontroli Drogowej (Euro Contrôle Route – ECR) oraz współpracy z innymi państwami.

Działalność w ramach członkostwa w organizacji Euro Contrôle Route:

W ramach członkostwa w Euro Contrôle Route, ITD aktywnie uczestniczy w działaniach zmierzających do rozszerzania i umacniania współpracy międzynarodowej w zakresie kontroli transportu drogowego, które są koniecznym warunkiem do wypracowania jednolitego podejścia w zakresie interpretacji obowiązujących przepisów unijnych i procedur kontrolnych w odniesieniu do kierowców i przedsiębiorców wykonujących przewozy drogowe na obszarze Unii Europejskiej. Współpraca służb kontrolnych w zakresie wymiany informacji, koordynacji działań kontrolnych, organizacji wspólnych szkoleń i konsultacji zwiększa skuteczność kontroli, tym samym wpływa na zwiększenie bezpieczeństwa uczestników ruchu drogowego, a także na wyrównywanie konkurencji między podmiotami zaangażowanymi w przewozy drogowe na obszarze Unii Europejskiej. GITD prowadzi intensywne działania w ramach polskiego członkostwa w ECR, co wiąże się z udziałem w posiedzeniach organów statutowych organizacji, jak również pracach gremiów roboczych.

W 2023 r. do najważniejszych zadań w ramach koordynacji członkostwa ITD w Euro Contrôle Route (ECR) należało:

- zapewnienie udziału przedstawicieli GITD w posiedzeniach Komitetu Sterującego ECR oraz grupy zadaniowej Task Force, zajmującej się procesem tworzenia struktur nowej organizacji ECR Europejskiego Ugrupowania Współpracy Terytorialnej (ECR – EUWT);
- zapewnienie aktywnego udziału przedstawicieli WITD oraz GITD w pracach grup i podgrup roboczych ECR;

- a) TWG (*Tacho Web Group*) - zajmującej się zagadnieniami związanymi ze stosowanymi współcześnie urządzeniami rejestrującymi w tym m.in. kwestią nieuprawnionej ingerencji w urządzenie rejestrujące,
- b) WG Training - zajmującej się realizacją zadań szkoleniowych,
- c) WG Harmonie - odpowiedzialnej za opracowywanie i realizację skoordynowanych działań kontrolnych, w tym harmonizację przepisów i praktyk kontrolnych obowiązujących na terenie Unii Europejskiej,
- d) SWG Harmonie DRT (*Driving and Resting Times*) – zajmującej się zagadnieniami związanymi z czasem pracy i odpoczynku,
- e) SWG Harmonie ADR – zajmującej się zagadnieniami związanymi z transportem towarów niebezpiecznych,
- f) SWG Harmonie Data Exchange – zajmującej się wymianą danych,
- g) SWG Harmonie TECHCA – zajmującej się zagadnieniami związanymi z zabezpieczeniem ładunków i kontrolą stanu technicznego;
- zapewnienie przewodnictwa grupie roboczej WG Training oraz podgrupie roboczej SWG Harmonie TECHCA ds. stanu technicznego pojazdów i zabezpieczania ładunków;
- realizacja programu szkolenia w zakresie najlepszych praktyk kontrolnych oraz wymiany pracowników
  - a) Webinar dot. przewozu towarów niebezpiecznych (online, 17.01.2023),
  - b) Wymiana wielostronna (Niemcy, 8-12.05.2023) dot. zabezpieczenia ładunków, wymiarów i masy pojazdów oraz technologii kontroli elektronicznych,
  - c) Master Class I (Belgia, 19-23.06.2023) warsztaty szkoleniowe dot. wykrywania manipulacji w tachografach,
  - d) Expert Class (Francja, 3-7.07.2023) warsztaty szkoleniowe dot. przewozu towarów niebezpiecznych,
  - e) Wymiana trójstronna PL-CZ-DE (Czechy, 9-12.10.2023) dot. manipulacji w tachografach.

Istotnym elementem działań w ramach członkostwa w ECR jest zakończenie prac nad procesem ponownego zatwierdzenia przez Radę Ministrów zmienionej treści Konwencji w drodze uchwały o przystąpieniu Rzeczypospolitej Polskiej do nowo tworzonej organizacji Euro Contrôle Route Europejskie Ugrupowanie Współpracy Terytorialnej. W efekcie 30 października br. Główny Inspektor Transportu Drogowego podpisał dokumenty założycielskie Euro Contrôle Route Europejskiego Ugrupowania Współpracy Terytorialnej (ECR EUWT). Decyzja skutkuje przystąpieniem Polski do nowopowstającej organizacji ECR EUWT. Pozwoli to na jeszcze szerszą współpracę pomiędzy państwami członkowskimi niż w przypadku dotychczasowej formuły działalności ECR oraz co istotne umożliwi uzyskanie bezpośredniego wpływu na unijną legislację dotyczącą transportu drogowego. Polska zostanie jednym z krajów-założycieli ECR EUWT, a Główny Inspektor Transportu Drogowego został upoważniony do reprezentowania RP w ramach tej organizacji.

Współpraca z Europejskim Urzędem ds. Pracy

GITD angażuje się również we wspólne działania z Europejskim Urzędem ds. Pracy (ELA, ang. European Labour Authority), wspierającym współpracę krajów UE w kwestiach dotyczących transgranicznej mobilności pracowników oraz koordynujący wspólne i uzgodnione inspekcje. Urząd, który powstał w 2019 roku, zabiega przede wszystkim o to, aby unijne przepisy dotyczące mobilności pracowników i koordynacji systemów

zabezpieczenia społecznego były stosowane w sposób sprawiedliwy i skuteczny. W ramach wymiany pracowników Europejski Urząd ds. Pracy kieruje zaproszenie do organów administracji krajowej 30 państw europejskich oraz państw wchodzących w skład Europejskiego Obszaru Gospodarczego (EOG), do udziału w programie wymiany pracowników realizowanym w danym roku. Celem programu jest zapewnienie mechanizmów współpracy umożliwiających wzajemne uczenie się oraz wymianę dobrych praktyk i informacji w zakresie krajowych rozwiązań systemowych i legislacyjnych w obszarze mobilności pracowników.

W 2023 roku w ramach przedmiotowego programu Inspekcja Transportu Drogowego:

- zorganizowała wizytę studyjną przedstawicieli duńskiego odpowiednika ITD w Warszawie w ramach programu pn. „Workshop on Effective Enforcement of EU Rules on Labour Mobility and Social Security Coordination”.
- wzięła udział w wizycie studyjnej przedstawicieli ITD u irlandzkiego odpowiednika w ramach programu pn. „Workshop on Effective Enforcement of EU Rules on Labour Mobility and Social Security Coordination”

ELA inicjuje oraz przeprowadza w całej Europie transgraniczne uzgodnione lub wspólne inspekcje, zgodnie z art. 8–9 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/1149 z dnia 20 czerwca 2019 r. ustanawiającego Europejski Urząd ds. Pracy, zmieniającego rozporządzenia (WE) nr 883/2004, (UE) nr 492/2011 i (UE) 2016/589 oraz uchylającego decyzję (UE) 2016/344 (Dz. Urz. UE L 186 z 11.07.2019, str. 21).

ELA oferuje ukierunkowane wsparcie i koordynację uzgodnionych i wspólnych inspekcji w dziedzinach wchodzących w zakres jego kompetencji, w tym, na wniosek zainteresowanych państw członkowskich, Urząd zapewnia wsparcie koncepcyjne, logistyczne i techniczne, jak wykorzystanie sieci krajowych punktów kontaktowych w celu identyfikacji właściwych organów w państwach członkowskich, ułatwianie komunikacji i wymiany informacji, wspólne spotkania przygotowawcze, operacyjne i uzupełniające oraz w stosownych przypadkach doradztwo prawne, w tym usługi tłumaczenia pisemnego i ustnego. Ponadto ELA ma możliwość zapewnienia wsparcia finansowego kontroli transgranicznych, w tym pokrywa koszty zakwaterowania oraz podróży.

W 2023 roku Inspekcja Transportu Drogowego:

- 4 krotnie wzięła udział we wspólnych i skoordynowanych działaniach kontrolnych we Francji, Niemczech, Estonii oraz Holandii,
- wzięła udział w warsztatach IMI-PROVE dotyczących egzekwowania przepisów o delegowaniu kierowców w transporcie drogowym oraz szkoleniu z obsługi modułów systemu wymiany informacji na rynku wewnętrznym IMI.

Współpraca z Komisją Europejską

W 2023 roku Główny Inspektorat Transportu Drogowego koordynował uczestnictwo przedstawicieli oraz uczestniczył w pracach Komitetu ds. Transportu Drogowego (Committee on Road Transport), wspierającego Komisję Europejską w ramach procedury komitetowej.

Ponadto zapewniono udział przedstawicieli ITD w pracach grup ekspertów wspierających Komisję przy opracowywaniu wniosków ustawodawczych i inicjatyw o charakterze politycznym, przygotowywaniu aktów delegowanych, wdrażaniu prawodawstwa, programów i polityki UE, w tym przy koordynacji działań i współpracy z państwami członkowskimi i zainteresowanymi stronami. W tym zakresie w 2023 roku zapewniono obecność specjalistów w pracach:

- grupy roboczej ds. egzekwowania przepisów dotyczących transportu drogowego (Enforcement Working Group),
- grupy ekspertów ds. transportu towarów niebezpiecznych (Expert Group on Inland Transport of Dangerous Goods),
- grupy ekspertów ds. zdatności do ruchu drogowego i dokumentów rejestracyjnych pojazdów (Expert Group on Roadworthiness and Vehicle Registration Documents),
- grupy ekspertów ds. wspierania egzekwowania przepisów ruchu drogowego związanych z bezpieczeństwem drogowym (Expert Group established to support the enforcement of Road Safety related traffic rules),
- grupy ekspertów ds. delegowania kierowców (Commission expert group on posting of drivers).

Współpraca w ramach projektów unijnych

Współpraca międzynarodowa to również pozyskiwanie i realizacja projektów międzynarodowych, finansowanych ze środków unijnych w ramach współpracy bliźniaczej (ang. Twinning) oraz Instrumentu Pomocy Technicznej i Wymiany Informacji (ang. Technical Assistance and Information Exchange, TAIEX). W roku sprawozdawczym eksperci GITD zaangażowani byli w realizację projektów, jak również zostały podjęte działania na rzecz zainicjowania przyszłych wspólnych projektów Twinning i TAIEX, przede wszystkim w regionie Bałkanów Zachodnich.

W ramach aktywności w powyższym zakresie należy wyróżnić zaangażowanie ekspertów GITD w 2023 roku w:

- Projekt współpracy bliźniaczej na rzecz Azerbejdżanu pn. Increasing Road Safety in Azerbaijan ma na celu podniesienie poziomu bezpieczeństwa ruchu drogowego w Azerbejdżanie (budżet ok. 1 000 000 EUR). Ofertę przygotowało polsko-litewskie konsorcjum:
 PL: Centrum Unijnych Projektów Transportowych (instytucja wiodąca), Ministerstwo Infrastruktury, Ministerstwo Funduszy i Polityki Regionalnej, Główny Inspektorat Transportu Drogowego, Instytut Badawczy Dróg i Mostów;
 LT (junior partner): Ministry of Transport and Communication of the Republic of Lithuania, Lithuanian Transport Safety Administration, Lithuanian Police, Transport Competence Agency.
- Współpracę z Transport Community - ważnym aspektem działań w regionie Bałkanów Zachodnich była intensyfikacja współpracy z organizacją Transport Community zrzeszającą państwa członkowskie Unii Europejskiej i sześciu partnerów regionalnych z Bałkanów Zachodnich, na rzecz zainicjowania wspólnych projektów. Organizacja ta działa w dziedzinie mobilności i transportu, pomagając krajom Bałkanów Zachodnich w przyjmowaniu i wdrażaniu unijnych przepisów dotyczących transportu.
 We wrześniu 2023 r. GITD zorganizowało wizytę studyjną w Polsce w której udział wzięli przedstawiciele Transport Community (TCT) oraz państw Bałkanów Zachodnich: Albanii, Bośni i Hercegowiny, Kosowa, Czarnogóry, Macedonii Północnej oraz Serbii. Wymiana doświadczeń koncentrowała się w obszarze elektronicznej kontroli opłat drogowych i automatycznym nadzorze nad ruchem drogowym w Polsce.

Realizacja zadań wynikających z ustawy z dnia 6 września 2001 r. o transporcie drogowym

W odniesieniu do obowiązków nałożonych na Głównego Inspektora u.t.d., Główny Inspektorat Transportu Drogowego zrealizował w 2023 roku następujące zadania:

- a) zapewnienie uczestnictwa ITD, sześć razy w roku, w skoordynowanych kontrolach drogowych;
- b) zapewnienie udziału przedstawicieli ITD w pracach Komitetu wspierającego Komisję Europejską w ramach procedury komitetowej tj. Komitecie ds. Transportu Drogowego (Committee on Road Transport);
- c) wspólnie z właściwymi organami realizowano program szkolenia w zakresie najlepszych praktyk kontrolnych oraz wymiany pracowników;
- d) administrowanie systemem IMI w obszarze modułów dotyczących rozporządzenia (WE) nr 561/2006, w zakresie nadawania uprawnień do jego obsługi pracownikom Głównego Inspektoratu oraz aktualizowania danych użytkowników;
- e) przygotowanie i przekazanie do Komisji Europejskiej w terminie do 31 marca 2023 r. raportu dot. danych z przeprowadzonych kontroli w zakresie przewozu drogowego towarów niebezpiecznych zgodnie z dyrektywą Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2022/1999 z dnia 19 października 2022 r. w sprawie ujednoczonych procedur kontroli drogowego transportu towarów niebezpiecznych;
- f) przygotowanie i przekazanie do Komisji Europejskiej w terminie do 31 marca 2023 r. raportu dot. kontroli stanu technicznego pojazdów zgodnie z dyrektywą Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/47/UE z dnia 3 kwietnia 2014 r. w sprawie drogowej kontroli technicznej dotyczącej zdolności do ruchu drogowego pojazdów użytkowych poruszających się w Unii oraz uchylającą dyrektywę 2000/30/WE. Przedmiotowe sprawozdanie sporządzane jest na podstawie danych z kontroli ITD oraz innych uprawnionych do kontroli organów;
- g) przygotowanie i przekazanie do Komisji Europejskiej w terminie do 30 września 2023 r. raportu dot. kontroli przepisów socjalnych zgodnie z rozporządzeniem (WE) nr 561/2006 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 15 marca 2006 r. w sprawie harmonizacji niektórych przepisów socjalnych odnoszących się do transportu drogowego oraz zmieniające rozporządzenia Rady (EWG) nr 3821/85 i (WE) 2135/98, jak również uchylające rozporządzenie Rady (EWG) nr 3820/8. Przedmiotowe sprawozdanie przygotowano na podstawie danych z kontroli ITD oraz innych uprawnionych do kontroli organów;
- h) przygotowanie i przekazanie do Komisji Europejskiej w terminie do 30 września 2023 r. raportu dot. przeprowadzonych kontroli mas pojazdów lub zespołów pojazdów na podstawie dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2015/719 z dnia 29 kwietnia 2015 r. zmieniającej dyrektywę Rady 96/53/WE ustanawiającą dla niektórych pojazdów drogowych poruszających się na terytorium Wspólnoty maksymalne dopuszczalne wymiary w ruchu krajowym i międzynarodowym oraz maksymalne dopuszczalne obciążenia w ruchu międzynarodowym. Przedmiotowe sprawozdanie przygotowano na podstawie danych z kontroli ITD oraz innych uprawnionych do kontroli organów;
- i) przygotowanie i przekazanie do Ministerstwa Infrastruktury raportu o działaniach kontrolnych przeprowadzonych w poprzednim roku kalendarzowym dot. egzekwowania przepisów w zakresie kontroli przewozów kabotażowych, w tym w stosownych przypadkach o liczbie przeprowadzonych kontroli. Informacje te obejmują liczbę skontrolowanych pojazdów.

W roku 2024 zaplanowano kontynuację działań, które służą skutecznej realizacji ustawowych zadań ITD, w szczególności w ramach celu - ugruntowania pozytywnego wizerunku Inspekcji Transportu Drogowego jako specjalistycznej jednostki kontrolnej poprzez:

Przygotowanie dla Komisji Europejskiej sprawozdania określonego w ustawie o transporcie drogowym w zakresie:

- przekazanie danych dotyczących kontroli przewozu drogowego towarów niebezpiecznych zgodnie z dyrektywą Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2022/1999 z dnia 19 października 2022 r. w sprawie ujednoczonych procedur kontroli drogowego transportu towarów niebezpiecznych, w terminie do 31 marca 2024 r. Przedmiotowe sprawozdanie sporządzane jest na podstawie danych z kontroli ITD oraz innych uprawnionych do kontroli organów, gromadzonych przez WITD;
- przekazanie informacji w terminie do 31 marca 2024 r. na temat działań kontrolnych przeprowadzonych w poprzednim roku kalendarzowym dot. egzekwowania przepisów w zakresie kontroli przewozów kabotażowych, w tym w stosownych przypadkach o liczbie przeprowadzonych kontroli. Informacje te obejmują liczbę skontrolowanych pojazdów.

Udział w projektach i inicjatywach Unii Europejskiej określonych w ustawie o transporcie drogowym oraz działaniach w ramach organizacji Euro Contrôle Route Europejskie Ugrupowanie Współpracy Terytorialnej (szkolenia, warsztaty i wymiany międzynarodowe), w tym:

- zapewnienie uczestnictwa, co najmniej sześć razy w roku, w skoordynowanych kontrolach drogowych, zgodnie z u.t.d.;
- zapewnienie uczestnictwa, co najmniej raz w roku, w skoordynowanych drogowych kontrolach technicznych pojazdów, zgodnie z u.t.d.;
- zapewnienie uczestnictwa przedstawiciela Rzeczypospolitej Polskiej w Komitecie ds. Transportu Drogowego i w Forum do spraw tachografów działających przy Komisji Europejskiej, zgodnie z u.t.d.;
- udzielanie właściwym organom innego państwa niezbędnej pomocy i wyjaśnień na postawie przepisów u.t.d.

Udział w projektach i inicjatywach krajowych oraz międzynarodowych w obszarze transportu drogowego, w tym:

- nawiązywanie kontaktów bilateralnych w celu podjęcia perspektywicznej współpracy w ramach projektów twinningowych oraz TAIEX celem współdziałania na rzecz poprawy bezpieczeństwa drogowego, warunków pracy jak również zapewnienia uczciwej konkurencji w transporcie drogowym;
- współpraca z organizacjami i stowarzyszeniami zrzeszającymi przewoźników drogowych m.in. w ramach organizowanych spotkań Społecznej Rady Konsultacyjnej;
- organizowanie, udział i koordynowanie wizyt zagranicznych w Rzeczypospolitej Polskiej.

8. Podejmowanie działań informacyjno - edukacyjnych kształtujących wizerunek Inspekcji Transportu Drogowego jako specjalistycznej jednostki kontrolnej.

Główny Inspektorat Transportu Drogowego równoległe z działaniami kontrolnymi realizuje przedsięwzięcia informacyjne oraz edukacyjne dotyczące dwóch głównych obszarów: promocji działalności kontrolnej ITD oraz bezpieczeństwa w transporcie i ruchu drogowym. Działania te kierowane są nie tylko do kierowców zawodowych, ale również do innych uczestników ruchu drogowego m.in.: dzieci i młodzieży szkolnej, młodych lub przyszłych kierowców oraz seniorów. Edukacja kształtująca właściwe postawy i zachowania w ruchu oraz transporcie drogowym, promująca zasady bezpieczeństwa ruchu drogowego, zwanego dalej „BRD” oraz zwiększająca świadomość w zakresie zapobiegania zagrożeniom, jest jednym z filarów BRD i stanowi jeden z kluczowych obszarów działalności Inspekcji. Przedsięwzięcia oraz projekty edukacyjno-informacyjne są inicjowane oraz realizowane przez przy wsparciu komórek organizacyjnych GITD oraz Wojewódzkich Inspektoratów Transportu Drogowego. Projekty, ze względu na ich atrakcyjność, jakość i nowoczesną formułę oraz walor edukacyjny cieszą się coraz większą popularnością.

W 2023 roku podejmowane były następujące inicjatywy związane z działalnością informacyjną, edukacyjną i promocyjną:

W obszarze edukacji realizowano m.in. następujące projekty:

- „Bezpieczna Szkoła Krokodylka Tirka” – projekt edukacyjny skierowany do uczniów oddziałów przedszkolnych oraz klas 1-3 szkół podstawowych. Projekt otrzymał dofinansowanie ze środków Unii Europejskiej w ramach Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko 2014 - 2020. Umowę podpisano 10 marca 2023 r. Dzięki dofinansowaniu projekt został unowocześniony i zwiększono jego zasięg oddziaływania. Do 4 grudnia 2023 r. w zajęciach edukacyjnych BRD w formie stacjonarnej oraz online wzięło udział blisko 30 tys. uczniów z ponad - 276 placówek oświatowych. W ramach projektu zorganizowano dla szkół konkurs filmowy, trzy wydarzenia plenerowe oraz dwie konferencje eksperckie poświęcone BRD;
- „Szanuj zasady, chroń życie” - projekt skierowany do uczniów szkół średnich posiadających uprawnienia do prowadzenia pojazdów lub przygotowujących się do ich zdobycia. Jest on realizowany we współpracy ze Służbą Więzienną. Spotkania odbywają się w placówkach penitencjarnych. Mają zwrócić uwagę młodych ludzi, że jedną nieprzemyślaną decyzją, mogą zmarnować swoje życie, swoją przyszłość i życie wielu innych osób. Młodzież jest przestrzegana przed m.in. brawurą, nadmierną prędkością, kierowaniem pod wpływem alkoholu i innych środków odurzających. To nie tylko lekcja BRD , ale także konfrontacja z osobą osadzoną w placówce penitencjarnej za przestępstwo drogowe. Młodzież przekonuje się, że nie warto lekceważyć przepisów i zasad BRD zapoznając się z historią opowiadaną przez osobę osadzoną. W 2023 r. w zajęciach na terenie placówek penitencjarnych wzięło udział blisko 1,3 tys. uczniów szkół średnich z ponad 40 placówek edukacyjnych;
- „Bezpieczeństwo w ruchu drogowym dla każdego” – projekt skierowany do seniorów, zarówno pieszych, rowerzystów, jak i kierowców. W trakcie spotkań z seniorami omawiane są m.in. przepisy dotyczące pieszych, zasady tworzenia korytarzy życia, zachowanie się pojazdu wraz ze wzrostem prędkości, bezpieczeństwo w trakcie podróży transportem zbiorowym oraz wpływ kondycji psychomotorycznej kierującego na bezpieczeństwo jazdy. Spotkania są organizowane w Klubach Seniora i Dziennych

Domach Seniora Plus Projekt wpisuje się w realizację założeń Narodowego Programu Bezpieczeństwa Ruchu Drogowego 2021 - 2030;

- „Bezpiecznie w szkole i po szkole” - zgodnie z założeniami projektu, w warsztatach edukacyjnych wzięło udział 4,8 tys. uczniów klas 4-6 szkół podstawowych z całego kraju. Zasady bezpieczeństwa ruchu drogowego uczniowie poznawali w trakcie warsztatów edukacyjnych, organizowanych na terenie Parku Rozrywki „Mandoria” w Rzgowie koło Łodzi. Projekt cieszył się bardzo dużym zainteresowaniem. Wpłynęło 600 zgłoszeń ze szkół z całego kraju. Do udziału w zajęciach zgłoszono ponad 22 tys. uczniów.

Działania informacyjne realizowane przez GITD, których celem jest informowanie opinii publicznej o działalności kontrolnej Inspekcji, a także podejmowanych inicjatywach, w tym edukacyjno-informacyjnych oraz promowanie zasad i przepisów obowiązujących nie tylko w transporcie ciężkim, realizowane są z wykorzystaniem tzw. nowych mediów. Działania te prowadzone są za pośrednictwem m.in.:

- serwisu internetowego GITD (<https://www.gov.pl/web/gitd>) - w 2023 r. – od początku stycznia do połowy - grudnia – opracowano i zamieszczono w serwisie 642 - informacje. Portal GITD odwiedziło w tym czasie 1 105 584 użytkowników. W sumie liczba wyświetleń serwisu internetowego GITD w tym czasie przekroczyła 5 mln. Liczba zdarzeń na stronie przekroczyła 13,5 mln (13 519 619);
- mediów społecznościowych - Inspekcja Transportu Drogowego prowadzi profile Facebook, Twitter, Instagram i LinkedIn oraz YouTube:
  - profil GITD na Facebooku obserwuje ponad 81 tys. użytkowników. W okresie 01.01 - 15.12.2023 r. zasięg facebookowej strony ITD wyniósł 7 011 050 – to liczba osób, do których dotarły materiały opublikowane na stronie lub publikacje na temat strony. W tym czasie profil Inspekcji Transportu Drogowego odwiedziono 389 809 razy, a BIP-GITD opublikował na nim 406 postów,
  - Twitterze (X) ma 3564 obserwujących. Od początku stycznia do połowy grudnia publikacje na platformie Twitter (X) uzyskały 317,9 tys. wyświetleń. opublikowano 874 posty,
  - Instagram - użytkowników, którzy obserwują inspekcyjne konto na Instagramie jest 2675. W okresie od początku stycznia do połowy grudnia z 8802 kont przynajmniej raz wyświetlono post lub relację umieszczone na instagramowym profilu ITD. Liczba odwiedzin profilu ITD na Instagramie wyniosła 5600, a GITD w analizowanym okresie opublikował 125 postów i 142 relacje,
  - LinkedIn - profil ITD w tym serwisie obserwuje 5168 osób. W okresie 01.01-15.12.2023 r. stronę ITD odwiedziło 1275 użytkowników. Została wyświetlona 3872 razy. Opublikowane na inspekcyjnym profilu treści uzyskały w analizowanym okresie 67 097 wyświetleń razy,
  - YouTube – uzupełnienie materiałów informacyjnych stanowią materiały filmowe, które podnoszą jakość publikacji oraz przybliżają odbiorcy poruszany obszar tematyczny. Od 01.01.2023 r. do 15.12.2023 r., GITD opublikował na koncie ITD w serwisie YouTube 86 filmów. Ich łączna liczba wyświetleń przekroczyła 798 tys.

Nośniki internetowe są wykorzystywane do realizacji cyklicznych działań informacyjnych, które są również odpowiedzią na wpływające zapytania ze strony przedstawicieli branży transportowej. Prowadzony jest m.in. cykl „Czy wiesz, że?”, który ma przybliżyć kierowcom zawodowym przepisy związane z transportem drogowym oraz projekt

– „Kto Pyta Nie Błądzi – Porady ITD” – w ramach każdego odcinka poruszane są inne obszary dotyczące BRD oraz transportu, a na pytania odpowiadają eksperci z ITD.

Biorąc pod uwagę wskazane powyżej informacje oraz dane dotyczące realizacji poszczególnych zadań, GITD planuje w 2024 r. kontynuować oraz rozwijać realizowane w 2023 r. projekty oraz przedsięwzięcia edukacyjno-informacyjne, wzmacniając tym samym wizerunek ITD jako wyspecjalizowanej instytucji zaangażowanej w poprawę bezpieczeństwa w transporcie i ruchu drogowym.

W ramach powyższego, należy wyszczególnić:

1. Kontynuowanie realizacji projektów edukacyjnych skierowanych do uczniów szkół średnich w ramach projektu „Szanuj zasady, chroń życie” oraz do osób w wieku 60+ w ramach przedsięwzięcia „Bezpieczeństwo w ruchu drogowym dla każdego”;
2. Kontynuowanie działań informacyjnych promujących zaangażowanie GITD oraz WITD w zapewnienie bezpieczeństwa dzieciom i młodzieży, dojeżdżającym komunikacją zbiorową do placówek oświatowych oraz bezpieczeństwa w trakcie autokarowych wyjazdów wakacyjnych i zimowych w ramach projektów: „Bezpieczny Autokar” i „Bezpieczna droga do szkoły”;
3. Kontynuację cyklu informacyjno-edukacyjnego „Kto Pyta Nie Błądzi – Porady ITD” z zakresu bezpieczeństwa w ruchu i transporcie drogowym, którego m.in. odbiorcami są kierowcy zawodowi. Działania prowadzone z wykorzystaniem social mediów zachęcające kierujących pojazdami oraz przewoźników do zadawania pytań związanych z zasadami wykonywanego przez nich przewozu drogowego osób i rzeczy np. dotyczących czasu pracy kierowców, przewozu osób, zabezpieczenia ładunku, ale także przepisów ruchu drogowego pozostających w kompetencji ITD. Odpowiedzi inspektorów ITD na wybrane pytania są udostępniane kierowcom w sieci Internet, w formie nagrania wideo (porady wideo);
4. Rozwijanie działalności GITD w Internecie stanowiącym jeden z głównych kanałów komunikacji z odbiorcami poprzez opracowywanie i dystrybucję materiałów informacyjnych oraz audiowizualnych o tematyce poświęconej zagadnieniom bezpieczeństwa ruchu drogowego z wykorzystaniem m.in. mediów społecznościowych, a także portali internetowych GITD, w celu budowania wizerunku GITD, jako instytucji eksperckiej. Opracowane materiały oprócz waloru edukacyjnego, ułatwiają kierowcom prawidłową realizację transportu drogowego, a przekazywane treści zwiększają świadomość uczestników ruchu drogowego w zakresie szeroko rozumianego bezpieczeństwa;
5. Inicjowanie nowych projektów informacyjno-edukacyjnych oraz kontynuowanie dotychczasowych z obszaru transportu ciężkiego oraz działalności CANARD z wykorzystaniem tzw. nowych mediów w ramach cyklicznych akcji tematycznych skierowanych do różnych grup odbiorców;
6. Kontynuacja oraz rozwijanie współpracy z mass mediami w zakresie popularyzacji bezpieczeństwa ruchu drogowego, przekazywania zasad prawidłowego zachowania się na drodze, propagowania nowych inicjatyw BRD, a także realizowanych przez ITD projektów bezpośrednio wpływających na poprawę bezpieczeństwa w ruchu drogowym, wzmacniających potencjał ITD, kształtujących otoczenie dla profesjonalnego transportu oraz tworzących warunki dla przestrzegania zasad uczciwej konkurencji na rynku transportowym, w tym w szczególności w ramach tematycznych audycji radiowych i programów telewizyjnych;

7. Realizację działań o charakterze informacyjno-edukacyjnym z wykorzystaniem „Mobilnego Centrum Edukacji GITD” w trakcie wydarzeń zewnętrznych/plenerowych typu: pikniki, targi, konferencje branżowe i tematyczne;
8. Inicjowanie współpracy z instytucjami, służbami, stowarzyszeniami oraz organizacjami pozarządowymi w ramach realizacji projektów społecznych, w tym w akcjach społecznych i kampaniach informacyjnych oraz udział w targach, eventach, spotkaniach branżowych, których celem jest promowanie bezpieczeństwa w ruchu drogowym i dobrych praktyk oraz kształtowanie świadomości użytkowników dróg;

9. Realizacja projektu „Wzmocnienie potencjału Inspekcji Transportu Drogowego”

Projekt „Wzmocnienie potencjału Inspekcji Transportu Drogowego” był realizowany w ramach Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko 2014-2020, działanie 3.1. Rozwój drogowej i lotniczej sieci TEN-T, III osi priorytetowej Rozwój sieci drogowej TEN-T i transportu multimodalnego. Budżet projektu wynosił: 66 740 873,08 zł, w tym: pochodzących z budżetu środków europejskich: 56.729.742,11 zł, pochodzących z budżetu państwa: 10 011 130,97 zł. Rzeczywista wartość poniesionych kosztów wyniosła: 66 720 927,90 zł, w tym: pochodzących z budżetu środków europejskich: 56 712 788,71 zł, pochodzących z budżetu państwa: 10 008 139,19 zł. Wydatkowanie środków przeznaczonych na realizację projektu jest na poziomie 99,79% (stosunek kwoty środków wydatkowanych do kwoty środków zaplanowanych).

Głównym celem projektu była poprawa bezpieczeństwa ruchu drogowego poprzez zwiększenie efektywności działań kontrolnych Inspekcji Transportu Drogowego, w związku z zakupem nowoczesnego sprzętu i pojazdów wraz z wyposażeniem. Dzięki realizacji projektu ITD została wyposażona w nowoczesny i zaawansowany technicznie oraz technologicznie sprzęt, pojazdy oraz pakiet specjalistycznych szkoleń pozwalających zwiększyć efektywność przeprowadzanych kontroli, co przyczynia się do poprawy bezpieczeństwa ruchu drogowego oraz ograniczenia negatywnego wpływu transportu na środowisko naturalne.

Cele szczegółowe projektu to m.in.:

- ochrona środowiska poprzez działania mające na celu ograniczenie negatywnego wpływu transportu drogowego na zanieczyszczenie powietrza i emisję gazów cieplarnianych,
- zapewnienie uczciwej konkurencji w transporcie drogowym.

Przedmiotowy projekt był projektem nieinfrastrukturalnym, zakupowym. W ramach projektu zrealizowano zakup środków trwałych, tj.:

1. zakup 64 zestawów kontrolnych do kontroli pojazdów i tachografów – sprzętu pozwalającego na zwiększenie wykrywalności urządzeń służących między innymi do fałszowania zapisów urządzeń rejestrujących, fałszowania sygnału w komputerze pokładowym o odpowiednim dozowaniu płynu „Adblue”; zestaw kontrolny obejmuje między innymi: miernik cęgowy do bezinwazyjnego pomiaru prądu w instalacjach elektrycznych tachografów, urządzenie kalibracyjne do sprawdzenia parametrów kalibracyjnych tachografu, kamerę endoskopową z możliwością robienia zdjęć, tester diagnostyczny z możliwością podłączenia do złącza diagnostycznego pojazdu;
2. zakup 74 samochodów typu furgon wraz ze specjalistycznym wyposażeniem, w skład którego wchodzi między innymi: przedział biurowy (z zabudowanymi szafkami i sprzętem informatycznym: drukarką i komputerem przenośnym dla każdego członka załogi), agregat, dymomierz, wagi samochodowe, termometr laserowy, przymiar wstępowy, aparat cyfrowy, alkomat, świetlny dysk sygnalizacyjny, tester diagnostyczny EOBD wraz z licencją;

3. zakup 16 mobilnych jednostek diagnostycznych składających się z mobilnych linii diagnostycznych oraz pojazdów do ich przewożenia, będącymi w pełni automatycznymi urządzeniami służącymi do kompleksowej kontroli stanu technicznego pojazdów na drodze. Dodatkowo, w ramach zamówienia, w 2021 r. przeszkolono 72 inspektorów WITD obsługujących sprzęt w charakterze diagnostów oraz 160 inspektorów z obsługi urządzeń rozładunkowych podlegających dozorowi technicznemu, jak również z obsługi MJD.

Beneficjentem i podmiotem odpowiedzialnym za realizację projektu oraz zarządzanie zakupionymi środkami trwałymi jest Główny Inspektor Transportu Drogowego z siedzibą w Warszawie (GITD). Wszystkie zakupione w ramach projektu środki trwałe zostały przekazane w nieodpłatne użytkowanie WITD zgodnie z porozumieniem z dnia 6 grudnia 2017 r. zawartym pomiędzy WITD a GITD. Realizacja rzeczowa projektu została zakończona z dniem 30 września 2023 r.